

ISSN 1334-3467

СВЕТИ САВА ГОРЊОКАРЛОВАЧКИ

ЧАСОПИС ЕПАРХИЈЕ ГОРЊОКАРЛОВАЧКЕ • Број 11 • јануар 2006.

РОЖДЕСТВО

ХРИСТОВО

ПАВЛЕ

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ ПРАВОСЛАВНИ АРХИЕПИСКОП ПЕЋКИ, МИТРОПОЛИТ БЕОГРАДСКО-КАРЛОВАЧКИ И ПАТРИЈАРХ СРПСКИ, СА СВИМ АРХИЈЕРЕЈИМА СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ, СВЕШТЕНСТВУ, МОНАШТВУ И СВИМА СИНОВИМА И КЋЕРИМА НАШЕ СВЕТЕ ЦРКВЕ: БЛАГОДАТ, МИЛОСТ И МИР ОД БОГА ОЦА, И ГОСПОДА НАШЕГА ИСУСА ХРИСТА, И ДУХА СВЕТОГА, УЗ РАДОСНИ БОЖИЋНИ ПОЗДРАВ:

МИР БОЖЈИ - ХРИСТОС СЕ РОДИ!

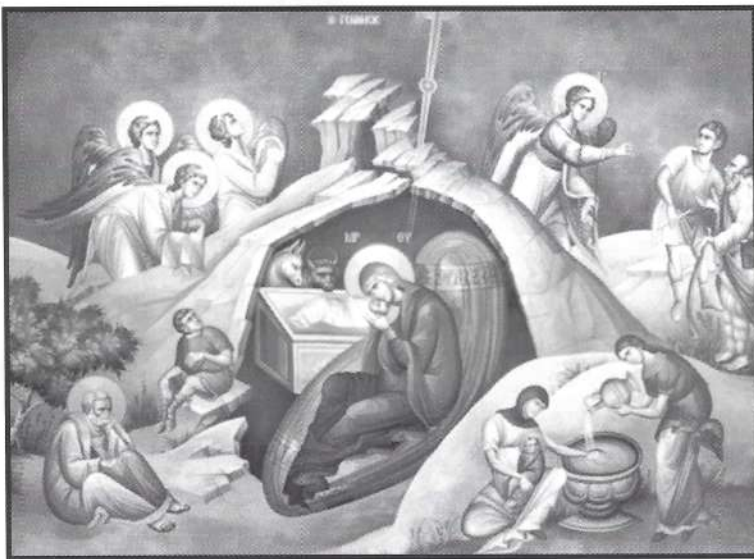
"... Заиста, велика је тајна његове божанствености: Бог се јави у телу, оправда се у Духу, показа се анђелима, пројави се незнабожцима, верова се у свету, вазнесе се у слави" (И Тим. 3,16).

ва до данас, и трајаће кроз све векове до вечности. То је "пуноћа времена" (ср. Гал. 4, 4), јер су Бог и човек у Личности Христа Спаситеља сједињени. Бог се рађа као човек не престајући бити Бог, како би човек могао постати

пут вере. Често је то препрека на животном путу и претежак терет за онога ко тако поступа. Зато се вама обраћамо, синови и кћери Цркве Христове, "не као да господаримо вером вашом него као помагачи ваше радости" (ср. II Кор. 1, 24).

Ове речи апостола Павла најпотпуније осликавају сву лепоту божјине радости у којој смо ми, драга децо духовна, истински учесници велике тајне Божјег силаска са Неба на земљу и човековог узношења са земље на Небо и седења са десне стране Оца. А то је, у суштини, богосиновство свакога човека који то пожели делатном вером. Син Божји је дошао да нас позове у непролазно Царство Божје и уведе нас у стварност вечног живота, будући да је Он, Господ наш, увек Пут, Истина и живот (Јн 14, 5).

Догађај Христовог Рођења од Дјеве Марије сабира сва надања и ишчекивања људска кроз векове који му претходе, као и веру свих каснијих веко-

"бог по благодати", не престајући бити човек.

Радујући се радошћу непролазном и неописивом због великих дарова љубави Божје, упитајмо се ми, верујући хришћани, који смо позвани и послани у свет да будемо "со земљи и светлост свету" (ср. Мат. 5, 13-14), да ли смо и колико смо заиста одговорни у својој богодарованој слободи. Није добро изговарати се другим и увиђати његове грешке, јер осуђивање - није

Коленопреклоно вас молимо: покажите љубав нелицемерну једни према другима и према свима људима - "добро чинити да нам не досади" (Гал. 6, 9). Потрудимо се да испунимо светоотачку поуку: "Сваки хришћанин треба да буде такав човек да га се Бог никад не постиди". Можемо ми то, благочестиви народе Божји: само ако се мало потрудимо, успећемо у добром делу благочестиве вере.

Много је данас себичних људи који мисле да све могу сами. Много је лажно "великих" људи и народа и свако мисли да баш он може да промени слику света. Зато, имајмо веру праведног Јосифа, простодушност и гостољубље витлејемских пастира, мудрост мудраца са Истока који су, вођени звездом, принели

дарове Христу, не уплашивши се Ирода. Верујмо вером старозаветних пророка и праведника и будимо, заједно са светим апостолима, истрајни у сведочењу велике Тајне вере, знајући да осим Христа "нема другог имена под небом, даног људима, којим треба да се спасемо" (Дела ап. 4, 12).

Ово знање у вери не спутава нас у љубави према свима. Напротив, оно нас покреће напред и отвара за свакога човека, без обзира на то ко је он, како се моли и да ли се моли. Јер, "Бог не гледа ко је ко него му је у сваком народу мио онај ко твори правду" (Дела ап. 10, 35). Наша вера да је Христос Спаситељ света и човека чини нас спремнима и способнима да увек служимо бољитку и спасењу света. Син Божји, нас ради, и нашега спасења ради, постао је човек, служећи нама и нашем спасењу. Тако је свако од нас призван да служи бољитку живота и спасењу свих и свега. Како би све било боље и другачије када бисмо ми хришћани делатно разумели смисао служења "већих" оним "мањима"! Живот би био лепши, а овај свет бољи. Могуће је то - само је потребно да свако победи себе, да превазиђе сопствену себичност, да изиђе из сопственог интереса у жртвено, несебично.

Чинили смо безакоња - престанимо, и Бог ће опростити. Највећи превид чинимо у вези са чедоморством, јер нећемо да признамо да је то грех убиства детета, мотивисан себичношћу недостојних родитеља. То је најгнусније убиство, одбијање благослова Божјег и ускраћивање права на живот

новој личности. Још нерођено дете није безимени заматак, фетус; то је човек - душа жива. Молимо вас, родитељи, не чините то више, не затварајте врата својих срца и домова за благослов живота. Има места за све и биће хлеба за све. Сетите се оних бездетних родитеља који сузних очију моле Бога да им подари тај благослов! Нека вам материјалне недаће не буду изговор за чедоморство! Не ускраћујте себи Божји благослов!

Знамо да ће неки самозвани заштитници опет рећи како Црква ускраћује људска права и слободу, али нека знају да ми опомињемо из љубави, без омаловажавања! А њима Бог

благи нека опрости грех и нека их призове у заједницу љубави. Веома ћемо се радовати ако се одазову. Многи народи воде рачуна о свом историјском постојању и вечном спасењу, а наш, српски народ, поубијао је, нажалост, своје нерођене деце више него наши непријатељи у свим ратовима заједно. Желимо да нагласимо да је у нашој Отаџбини број умрлих годишње већи од броја рођених за двадесет пет хиљада. Надамо се да ће ови

подаци покренути многе на одговорно размишљање и још боље чињење.

У вршењу добрих дела, у праштању и у молитви треба да будемо истрајни и да издржимо до краја, јер "кад нас псују, благосиљамо; кад нас гоне, трпимо; кад хуле на нас, молимо..." (I Кор. 4, 12-13), знајући да је "победа која побеђује свет - вера наша" (I Јн 5, 4). Православни Срби на Косову и Метохији то најбоље осећају и знају, као и многи други обескућени и са огњишта прогнани. Они носе на телу ране Христове и побеђују своје прогонитеље. Многи њих не разумеју, будући оптерећени собом и својим страховима. Они, попут негдашњих хришћанских мученика и исповедника, побеђују оне који мисле да могу стићи до циља наносећи пораз другоме. Дубоко верујемо да ће доћи време када ће се насилници постидети. Молимо се и за непријатеље наше да увиде да чињење зла не може донети добро никоме. Нека знају да ће, после свих поразима којима понижавају друге, на крају сами себе поразити безнађем. И за њих се молимо да победе себе и постану учесници оног мира који Христос свима даје.

Драга децо духовна, наша света Српска Светосавска Црква надживела је све историјске Голготе и распећа радошћу витлејемских пастира и мудрошћу мудраца са Истока, и живеће вавек, у саборном јединству са свим помесним Православним Црквама, које чине Једну Свету Цркву. Својом саборношћу она окупља васколики српски род, на свим континентима и у свим државама, и отворена је за све доброн-

амерне људе. Сабирала је своја верна чеда кроз све векове, идући уским путем и градећи мостове мира и љубави међу људима и међу народима.

Знамо добро за све наше падове, расколе и поделе. Молимо се Господу да то престане једном заувек, а све вас молимо да будете једно у Господу, како бисмо свима показали чисту веру и свету слогу, сву лепоту вере у Бога и вере у човека Божјег. То ће бити онда када престанемо да се међу собом делимо на разне начине, најчешће по

безумљу. Покушајмо, у радости божјињег славља, да се измиримо и саберемо око колевке Богомладенца и да превазиђемо све наше бесмислене поделе!

Наравно, треба о свему промишљати, суочавати различите ставове и расправљати, али то не сме да буде разлог за међусобну мржњу или за мржњу према било коме. Мора да важи правило да "онај ко жели да буде први, тај треба свима да служи". Христос је Својим животом показао све ово, а ми хришћани имамо свети

задатак да и својим живљењем то потврдимо. Данас је најпогоднији дан да испитамо себе где смо ми у том делу и да исправимо сами себе и једни друге како би наша радост била потпуна и трајна.

Свако од нас треба да у личности другог човека види лице Божје, лице свога брата и вечног сабрата. Тада ће срце свакога од нас истински бити витлејемска пећина у којој се Христос увек изнова рађа. И што више буде таквих срдаца, свима ће бити боље и сви ћемо бити бољи.

МИР БОЖЈИ ХРИСТОС СЕ РОДИ!

Дано у Патријаршији српској, у Београду, о Божићу 2006. године.
Ваши молитвеници пред Богомладенцем Христом:

Архиепископ пећки, Митрополит београдско-карловачки и Патријарх српски ПАВЛЕ
Митрополит загребачко-љубљански ЈОВАН
Митрополит црногорско-приморски АМФИЛОХИЈЕ
Митрополит средњезападноамерички ХРИСТОФОР
Митрополит дабробосански НИКОЛАЈ
Епископ шабачки ЛАВРЕНТИЈЕ
Епископ нишки ИРИНЕЈ
Епископ зворничко-тузлански ВАСИЛИЈЕ
Епископ сремски ВАСИЛИЈЕ
Епископ бањалучки ЈЕФРЕМ
Епископ будимски ЛУКИЈАН
Епископ канадски ГЕОРГИЈЕ
Епископ банатски НИКАНОР
Епископ за Америку и Канаду Митрополије новограчаничке ЛОНГИН
Епископ источноамерички МИТРОФАН
Епископ жички ХРИЗОСТОМ
Епископ бачки ИРИНЕЈ
Епископ британско-скандинавски ДОСИТЕЈ
Епископ рашко-призренски АРТЕМИЈЕ
Епископ умировљени захумско-херцеговачки АТАНАСИЈЕ
Епископ бихаћко-петровачки ХРИЗОСТОМ
Епископ осечко-пољски и барањски ЛУКИЈАН

Епископ средњоевропски КОНСТАНТИН
Епископ западноевропски ЛУКА
Епископ тимочки ЈУСТИН
Епископ врањски ПАХОМИЈЕ
Епископ шумадијски ЈОВАН
Епископ славонски САВА
Епископ браничевски ИГЊАТИЈЕ
Епископ милешевски ФИЛАРЕТ
Епископ далматински ФОТИЈЕ
Епископ будимљанско-никшићки ЈОАНИКИЈЕ
Епископ захумско-херцеговачки ГРИГОРИЈЕ
Епископ ваљевски МИЛУТИН
Епископ западноамерички МАКСИМ
Епископ горњокарловачки ГЕРАСИМ
Епископ аустралијско-новозеландски ИРИНЕЈ
Викарни Епископ хвостански АТАНАСИЈЕ
Викарни Епископ јегарски ПОРФИРИЈЕ
Викарни Епископ липљански ТЕОДОСИЈЕ
Викарни Епископ диоклијски ЈОВАН
Викарни Епископ моравички АНТОНИЈЕ

ОХРИДСКА АРХИЕПИСКОПИЈА:
Архиепископ охридски и Митрополит скопски ЈОВАН
Епископ полошко-кумановски ЈОАКИМ
Епископ брегалнички и местобљуститељ Епархије битолске МАРКО

Рођење Христово

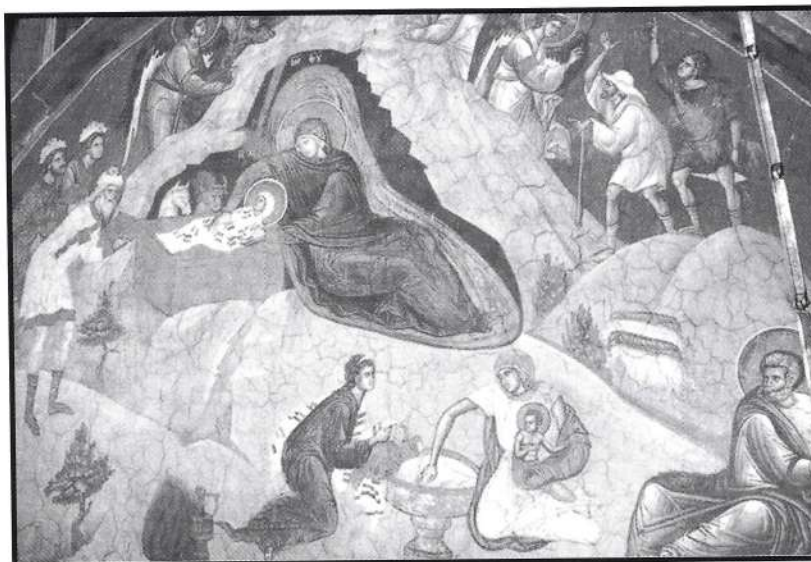
Божић

Божић је један од најродоснијих хришћанских празника, јер на тај дан Света Дјева Марија у Витлејемској пећини рађа Сина Божијег, Спаситеља свијета Господа Исуса Христа.

Тајна недокучива - Сина Божији узима човјечије тијело на себе и постаје човјек, будући истовремено и Бог. Радост неизрецива - људска природа заражена и изопачена гријехом, а Бог шаље Сина свога Јединородног да је обожи, да подигне пали род људски и да принесе жртву за откуп свих. Није ли то најчудеснији догађај у историји рода људског. Људи пали у гријех а Бог одлучи да им пошаље Спаситеља, и то не било кога, него лично Сина Свога који не само да спасава, већ и својим примјером поучава и упућује на пут спасења. Шта је узрок свему томе?

Узрок Спасаоцијеловој доласка

Узрок Спаситељевог доласка је тај што човјек није могао сам да се спасе, јер је првородним гријехом увријеђена правда Божија, људска природа заражена гријехом, помрачен лик Божији у човјеку и поремећен однос Бога и човје-

грех потпуно сазрио и када су људи били толико огрезли у њему да су "сједили у тами и сјени смртној" (Мт.4,16) - како каже Јеванђелист Матеј.

**Благовјесѝ
Арханђела
Гаврила**

ка. Зато је требало дати задовољење увријеђеној правди Божијој, а то је могао једино Бог, односно Бог у човјечијом лику, Богочовјек. Спасење није могао извршити нико од људи јер су сви били под гријехом и свима је требало спасење. Сви су били дужници који ни свој, а камоли туђи дуг нису могли да одуже. Зато је не превјечном савјету Свете Троице одлучено да се Бог Син оваплоти и да принесе откупну жртву за све људе и да да задовољење увријеђеној правди Божијој. Идеја о доласку Искупитеља-Спаситеља свијета провлачила се кроз сво потомство од тренутка кад је оно дано прародитељима Адаму и Еви, и са вјером у ово обећање живјели су сви старозавјетни људи. Само захваљујући нади у обећаног Искупитеља, Јевреји су успјели да одоле свим искушењима која су их сналазила, и да ишчекују обећаног Спаситеља. Живећи у тој нади они су дочекали пуноћу времена, тј. када је

Самом рођењу Господа Исуса Христа претходила је Благовјесѝ Светог Арханђела Гаврила (Гаврило - сила Божија), Светој Дјеви Марији: "Радуј се благодатна, Господ је с' тобом, благословена си ти међу женама... нашла си милост у Бога; ево затруднићеш и родићеш сина и надјени му име Исус" (Лк.1,26-38). Када је Света Дјева рекла: "Нека ми буде по ријечи твојој", тог момента у њеној утроби су се сјединиле двије природе, Божанска и човјечанска и зачео се Син Божији. Чудо је и зачеће од Светога Духа и рођење од Дјеве. Натприродно је и једно и друго. Зато се и каже: "Нађе се да је она трудна од Духа Светог" (Мт.1,18). Ово је богооткривена истина у коју треба вјеровати и вјером примати. Свети Јован Златоуст каже: "Не иди даље, не тражи више, јер кад је немогуће објаснити начин на који се врши зачеће и развиће дјетета при природним условима -

како можемо онда објаснити кад оно бива чудесним дејством Духа. Чудно је то што је Он, будући Бог, зажелио да постане човјек, а све остало је последица истог”.

Рођење Христово

Када се навршило девет мјесеци дошло је вријеме да Спаситељ дође у свијет. По Михејевом пророштву Спаситељ је требало да се роди у Витлејему, гдје се родио и цар Давид, а Дјева је тад живјела у граду Назарету. Али по Божијем промислу, римски ћесар Август заповиједа да сваки Јудејац ради пописа становништва иде у свој родни град. Тако се Јосиф и Марија нађоше у Витлејему. Дошавши тамо морали су зановити у једној пећини гдје су пастири утјеривали своја стада када је невријеме, јер у гостионицама није било мјеста. Пошто је вријеме било лијепо, пастири су са стадима остали напољу, те нису узнемиравали путнике. Те ноћи деси се најчудеснији и најрадоснији догађај у историји рода људског. Дјева Марија роди Сина Који је у исто вријеме и Бог и човјек. Родио се Богочовјек, Јединородни Син Божији, једне суштине са Оцем, оваплотио се од Духа Светог и Свете Дјеве Марије и постао човјек. Он, који је Цар над царевима би повијен и метнут у јасле. Овим је показано да је Спаситељ дошао у свој својој смирености и понизности, да служи свима и давсебжртвује за све. ”Понизно је себе и постао послушан до смрти, и то смрти на крсту” (Филп.2,8) - каже Свети Апостол Павле. Није дошао да суди свијету, него да га спасе дајући душу своју у откуп за многе.

Поклоњење њасиџира

Рођење Исусово, дакле, било је крајње скромно, за скоро читав свијет нечујно и непримјетно. Но ипак је било објављено витлејемским пастирима који су чували стадо недалеко од Витлејемске пећине гдје се Исус родио и куда су по упутству анђела отишли да ту

радосну вијест провјере. Наиме, витлејемски пастири бијаху први који се удостижише да чују радостан глас о рођењу Спаситељево. Усред ноћи они угледаше анђела Божија обасјана необичном свјетлошћу који им рече: ”Не бојте се јер вам јављам велику радост која ће бити свему народу; данас се у граду Давидовом роди Спас, који је Христос Господ. И ето вам знака: наћи ће те дијете повијено гдје лежи у јаслама”. Затим се појавило мноштво анђела који су пјевали: ”Слава на висини Богу, и на земљи мир, међу људима добра воља”. Чувши ово пастири одмах одоше и Витлејем и ушавши у пећину, угледаше тамо у јаслама повијено дијете и поклонисе Му се као Богу и испричаше Јосифу и Марији све што су чули од анђела, ”све што им је казано за то

дијете” (Лк.2,8-17).

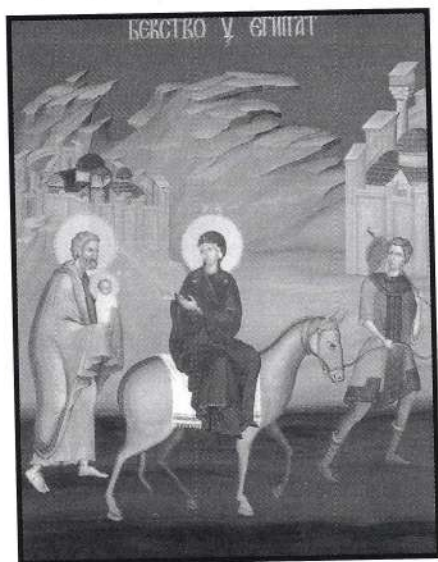
Вјероватно је, захваљујући томе, јеванђелист Лука и могао писати о посјети пастира јер је вијест могао добити од самог праведног Јосифа и Мајке Спаситељево. У осми дан по рођењу, Богомладенац је однесен у храм и над њим је извршен јеврејски обред обрезања и дано му је име Исус. Овај старозавјетни обред био је обавезан за све Јевреје те је извршен и над Исусом иако Га је Он касније укинуо, јер је Христос дошавши на овај свијет донио нови, савршенији закон обавезан за све људе.

Идеја о очекивању Спаситеља - Месије

Идеја о очекивању Спаситеља - обећаног Месије била је у то вријеме у цијелом тадашњем културном човјечанству веома жива. Вавилоњани и Персијанци су могли од заробљених и расељених Јевреја знати за пророчанства која говоре о доласку Месије; чак и за оно Валамово пророчанство гдје је појава Месије упоређена са ”звјездом која ће изићи из Јакова” (4. Мојс.24,17). Грчко-римски свијет могао је бити упознат са јеврејским пророцима и месијанским пророчанствима и у додиру са расејаним Јеврејима а сигурно и преко Септуагинте, тј. старозавјетне Библије преведене на грчки језик. Осим тога и римске сибиле су прорицале долазак Месије, па о томе говоре и римски пјесници као Вергилије и Хорације, а код Тацита и Светонија постоји записано вјеровање да ће ”из Јудеје изићи сила која ће завладати свијетом”. Дакле, очекивање Месије било је распрострањено међу ученим људима тадашњег свијета.

Поклоњење мудраца са Исџока

Неки од учених људи тог времена који су били звјездочатци, тј. астролози; знајући за пророштво о Месији вјеровали су да ће се приликом рођења његовог појавити нека необична небеска појава. Зато им је Господ и послао глас о рођењу Спаситеља на начин који су они могли разумјети. На небу се појавила необично сјајна звијезда коју су они протумачили као Божији знак да се негдје западно од њиховог краја родио "онај којег очекују народи" (1.Мојс.49,10). Највјероватније да су ови мудраци, на неки њима познат начин, могли видјети да их ова звијезда води у Јерусалим и Витлејем те су пошли за њом да се поклоне новорођеном Месији. Приликом путовања звијезда је ишла пред њима и показивала им пут. Када су дошли у Витлејем звијезда је стала над домом гдје је било дијете. Тада мудраци уђоше у тај дом, нађоше дијете и матер његову, поклонили се до земље и дариваше Га златом, тамјаном и смирном што је симболисало Спаситељеве будуће службе овдје на земљи: царску, пророчку и првосвештеничку службу.

Каква је била природа звијезде која је мудрацима са Истока показивала пут до Витлејема и куће у којој је био положен Господ Исус Христос, Јеванђеља нам не говоре. Није ни чудо, јер знамо да је Матеј био цариник, а Лука љекар, ниједан астроном. Међутим тим питањем бавили су се многи астрономи тако да постоје разне претпоставке:

По Кеплеру, у вријеме рођења Исусовог дошло је до необичне коњујкције Јупитера и Сатурна у знаку сазвијезђа Рибе, тако да су те двије планете посматране са Земље изгледале као једно необично небеско тијело које су астрономи свакако морали примијетити те су га протумачили као небески знак једног изузетно важног рођења, рођења Месије који је очекиван.

По другој претпоставци то је била Халајева комета која се појављује на нашем хоризонту сваких 76. година, а необичног је сјаја и изгледа. Али ни једна од ове двије претпоставке не може потпуно да се доведе у склад са Јеванђељем, ни што се тиче времена Христовог рођења ни што се тиче кретања звијезде.

Зато је највјероватније да је то било неко посебно небеско тијело које је кренуло из васионских дубина, стигло на Земљу у дане Христовог рођења и имало своју специјалну путању која се могла пројектовати над Јерусалимом и Витлејемом. Но, било која од ових претпоставки да је тачна, у сваком случају кроз ту необичну астрономску појаву просијава промисао Божији.

Иродова намјера да убије Христџа

Када су источни мудраци ишли да се поклоне Исусу они су прво свратили у Јерусалим код цара Ирода, који се уплашио кад је чуо за рођење неког "новог цара", јер се бојао да не изгуби власт. Зато је он хтио да га погуби те је мудрацима рекао: "Идите и распитајте се за дијете, па кад Га нађете, јавите ми да и ја идем да Му се поклоним". Међутим кад су му се поклонили мудраци су у сну добили заповијест од Бога да се не враћају Ироду и другим путем отидоше у своју земљу. Дакле, интервенцијом Божијом Иродов план се изјаловио. Ирод је ипак, у жељи да новорођеног цара погуби, наредио да се сва мушка дјеца испод двије године у Витлејему и околини погубе. Овом се не треба чудити много јер је Ирод био звијер од човјека. Да би сачувао свој престо од разних претедената у које је сумњао, он је поубијао своју најближу родбину па чак и жену и једног сина. Тако је многобожачки писац Макровије-Август када је чуо за то узвикнуо: "Боље је бити Иродово свињче него син његов", јер Јевреји не једу свињско месо, свињче је бар сигурно да га Ирод неће заклати.

Исусово дјетинство

Послије смрти Иродове света породица се враћа у Назарет гдје су живјели и прије одласка у Витлејем. Живот Исусов до наступања на јавну проповијед био је сасвим обичан, тако да јеванђелисти нису ништа нарочито забиљежили о Њему, осим једног случаја када је Исус као дјечак од дванаест година остао у Јерусалимском храму

док су га Јосиф и Марија тражили мислећи да се изгубио. Према томе, ако Матеј и Лука, који нас обавјештавају о дјетињству Исусовом, не пишу ништа више о Његовом животу у Јосифовој кући, док Исус није изашао на проповијед, то је доказ да и нису имали ништа тако важно да нам саопште. Они једноставно кажу: "Исус напредовао је у мудрости и расту и милости код Бога и људи" (Мт.1,18-25; 2,1-23; Лк.2,1-52).

Датум и година Христовог рођења

Датум и година Исусовог рођења нису нам познати. Тек у шестом вијеку монах Дионисије Мали покушао је да израчуна годину Христовог рођења, али његови прорачуни су били погрешни за 4 - 7 година. Сам празник Рођења Христовог уведен је у хришћанској Цркви тек у четвртој вијеку. Датум 25. децембар по старом календару, односно 7. јануар по новом, изабран је не по неком свједошанству да се Христос тад родио, него према мисионарској потреби Цркве. Тада су многобожци празновали празник "Dies Solis invicti" (Дани непобједивог Сунца). Ти празници су били праћени великим разуданостима и раскалашностима, па је Црква да би сачувала своје чланове од учешћа у овим многобожачким слављима, установила Божић као посебан празник, као успомену на тјелесно рођење Христово.

Припрема за Божић

Божић је један од највећих хришћанских празника. Догађај рођења Христовог најзначајнији је тренутак у историји рода људског и центар све хришћанске историје.

Стога наша Црква припрему прославе Божића почиње на четрдесет дана прије самог празника, када је прописала почетак Божићног поста, којим се чистимо од гријеха,

да би могли достојно дочекати и осетити ову празничну радост и сву величину празника. Поред тога и пједини народни обичаји јесу припрема за свечани дочек празник Богодјетета Исуса Христа. Припреми овог најрадоснијег дана у нашем српском народу, посвећене су нарочито три последње недјеље пред Божић: Детинци, Материце и Оци, као и дани уочи самог празника: Туциндан и Бадњи дан.

Детинци, Материце и Оци падају у три последње недјеље прије Божића. На те дане једни друге везују (дјеца родитеље и родитељи дјецу) и "дријеше се" давањем поклона које су претходно припремили. Символика овог узајамног "везивања" и "дријешења" је јасна: Припремамо се за дочек најрадоснијег празника хришћанског - Божића, који је помирио човјека са Богом,

одријешивши га веза гријеховних а везавши га новом везом љубави за Бога. У жељи да Христов долазак дочекамо везани најчвршћим везама међусобне породичне љубави, ми се међусобно везујемо и дријешимо. То везање и дријешење прелази и на рођаке, пријатеље и све познанике, стварајући тако једно спонтано, општесрпско, православно-хришћанско припремање прослављања рођења Христовог.

На други дан пред Божић који се назива Туциндан, коље се Божићњар или Печеница којом ће се породица омрсити послије шестонедјељног поста. Божићњар или Печеница се коље на Туциндан, пече на Бадњи дан а једе на Божић као прва мрсна храна. Божићњар се некад ударао (туцао) крупцом соли у главу, па се стога овај празник зове Туциндан.

Последњи дан уочи Божића зове се Бадњи дан. На тај дан сијечемо бадњак и уносимо га у своје домове са највећом пажњом, јер бадњак симболички представља Господа Исуса Христа, који је силом свога Божанства раскинуо ланце ропства гијеху, препородио човјека и у њему разбуктао пламен љубави према добру и Богу - као што и млад церић или храстић силином својом разбуктава ватру на огњишту а јарким пламеном својим освјетљава све кутове домова наших. Бадњак ложи положајник, а то је прва особа која на Божић ујутро уђе у наш дом. Десном ногом прелази преко нашег прага, посипа га житом а потом ложи бадњак и за то добија пригодан дар.

о. Славиша Симаковић

БОЖИЋ

ВИТЛЕЈЕМСКА СВЈЕТЛОСТ

На Божић славимо Рођење Христа Спаситеља, славимо снисхожденије Господње, славимо Његову љубав ка људскоме роду, славимо силазак Свјетлости у таму, свјетлост богопознања у тами гријеха богоодступништва, у таму у којој се човјек заплео кроз своју гордост, а која је

извор свих гријехова. Људски гријех је узрочник рађања Сина

Свевишњега, Сина Јединороднога. Ми у вјери исповиједамо: „Који је ради нас људи и ради нашега спасења сишао са небеса и оваплотио се од Духа Светога и Марије Дјеве и постао Човјек“. Из исповиједања вјере о рођењу христа Спаситеља, поставља се пред нас, нашу душу, нашу савјест и вјеру питање:

Ради кога и

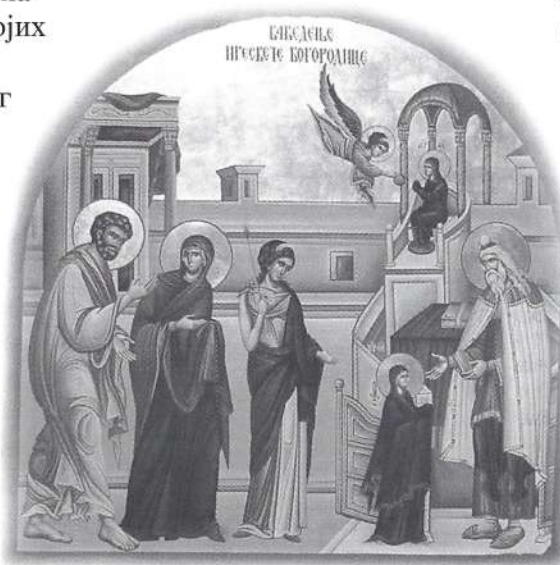
ради чега се оваплотио и родио Христос Спаситељ? Одговор је кратак: Ради нас људи и ради нашега спасења. Уједно се поставља питање: Шта смо то ми учинили да је Спаситељ дошао да нас спасе? Познавање почетка је основа познавања циља коме тежимо. Ради тога почнимо укратко од самога почетка. По стварању невидљивог и видљивог свијета, на крају Бог ствара биће слично себи, боголико биће, ствара човјека. Човјек-како то лијепо и гордо звучи - човјек - сличан Богу. Адам је имао једини срећу од свих створења да је сличан Творцу, да обитава у Његовој близини и да га обасјава Његова свјетлост, да општи са својим Творцем и да буде блажен. То блаженство би трајало кроз сву вјечност да не бјеше узрочника гријеха-гордости. Кроз гордост је ушао гријех у Адама, а начинивши гријех, Адам је изгубио боголикоост коју је до тада имао. Нестаје свјетлости која га је до тада обасјавала. Тама је почела да узима свој данак, а Адам је почео да ходи по греховним незаситим жељама, да се удаљава од свјетлости, да понире себе и људски род до адског тамнила, вјечне таме. Ради тога долази Син Свјетлости - Син Јединородни, Христос Спаситељ.

Послије пада у гријех Адам је изгнан из раја, али Бог му даје обећање да ће се из његова рода родити Избавитељ - Спаситељ свијета. Док је

Адамово потомство ходило кроз мрачне тунеле гријеха, Отац наш небески је увијек налазио начина како да нас исправи и врати на прави пут. Он нам шаље светелуде - пророке-који људском роду у тами објављују Свјетлост, објављују Бога и да Он брине о човјеку. На крају, када дође пуноћа времена, Бог шаље анђела да најави рођење Претече који претходи Спаситељу, да припреми род људски за дочек Спаситеља. Он припреме почиње са позивом: „Покајте се, јер се приближи Царство Божје“. Ради чега људи би требали да се покају? Ради грешности. Ради тога, што покајање води у првобитно стање човјека, у царство Божје. Бог шаље анђела да благовјести Пречистој да ће родити Спаситеља свијета, који ће бити зачет од Духа Светога, који ће постати човјек. Он, Бог, постаје човјек-Богочовјек. Само рођење Христа Спаситеља је неисказана љубав и снисхођење Творца према створеном, створеном по подобију Божјем - према човјеку. Циљ снисхођења Бога према човјеку је да човјека врати у првобитно стање, да успостави нарушену хармонију, да обожи човјека и врати га у царство из кога је изгнан ради гријеха. Рођење Христово прати свјетлост звијезде, која путује кроз бесконачност да се у датом времену, на датом мјесту појави и стане, да каже људ-

ском роду палом у таму грије-
ха: Ту је свјетлост, роди се а
богоизабрани народ са својим
старјешинама, књижевницима
и првосвештеницима ,који је
очекивао испуњење
пророштва о Месији, у том
времену и касније, пренебре-
гао је сва пророштва
.Занемарио је Христову спа-
ситељску мисију, ради својих
властитих потреба, ради
власти, ради материјалног
блага, ради тјелесних
наслада занемарујући
своје спасење. Бог је
тако заволио свијет да
се ради спасења свијета
жртвује, да свако ко
жели има могућност
спасења, свако ко
крене кроз покајање
путем богопознања,
бива спасен и враћен у
првобитно Адамово
стање, у рај. Та
божанска љубав се
проказује кроз снисхођење
према човјеку, кроз рођење у
јаслама уз присуство пастира
(скромног свијета), оглашен
анђеоском пјесмом: „Слава
Богу на висини, а на земљи
мир, међу људима добра
воља." Види брате и сестро!
Види ради чега долази и шта
доноси Спаситељ. Он долази
да спасе свијет. Он доноси мир
души твојој, мир који мири са
Богом, са ближњима твојим и
са цијелим родом људским. Та
анђеоска пјесма мира нека нас
прати у ове празничне дане и
кроз живот наш. Он,
Миротворац, долази да
помири Бога и човјека, жели
тај мир читавом роду људ-
ском, сваком боголиком бићу
на земљи. Христово рођење
анђели пјесмом најављују и
поручују људском роду шта је
дужност и смисао човјековог
живота. Анђели поју „Слава
Богу на висини". Овом пјес-
мом нас анђели упућују на
нашу исконску дужност, а то

је: да је човјек створен са
циљем да са својим творцем
обитава у заједништву, да
вјечно са бестјелесним
небеским силама узноси славу
своме Творцу - Богу
превјечном. Тај хорски пој
неба и земље бјеше прекинут

Адамовим гријехом, све до
витлејемске ноћи све док се
Спаситељ не роди у витлејем-
ској пећини. Спаја се небо и
земља, небо поје, пастири се
клањају, мудраци долазе са
поклонима. Бог се роди да
сапере грјеховну прљавштину
свијета, да успостави
нарушену хармонију неба и
земље, да помири Бога и
човјека, да врати отпалог из
раја како би могао вјечно да
поје са ангелима и одаје славу
Богу. Анђели поју: „На земљи
мир"! Мир је најпотребнији
овом свијету. Непрекидни
ратови у овом свијету нас
увјеравају да је мир пријеко
потребан. Немири свјетских
размјера су доказ да се човјек
налази у фази
богоотпадништва. Такође
немири у породицама нас
опомињу на исто стање, као и
односи уопште међу људима.
Он, Миротворац, се рађа у
пећини, долази да успостави
мир Бога и човјека, мир човје-

ка са човјеком, мир свијету.
Мир Богомладенца унесимо у
душе и живот свој, унесимо га
у породице своје, међу
ближње своје и све људе ради
којих снисходи Спаситељ.
Тако, живећи у миру, мир
градећи постаћемо миротвор-
ци, а Спаситељ каже: „Благо
онима који мир граде, јер ће
се синови

Божји назвати ". Ми и јесмо
дјеца Свевишњег, само
онда када творимо вољу
Његову. На крају објављи-
вања рођења
Богомладенца, анђели
поју: „Међу људима добра
воља". Вјерујем,
Боголиком бићу, човјеку са
јаком вјером није никада
недостајало добре воље, он
увијек има добру вољу да
живи онако како то од њега
очекује Спаситељ свијета.

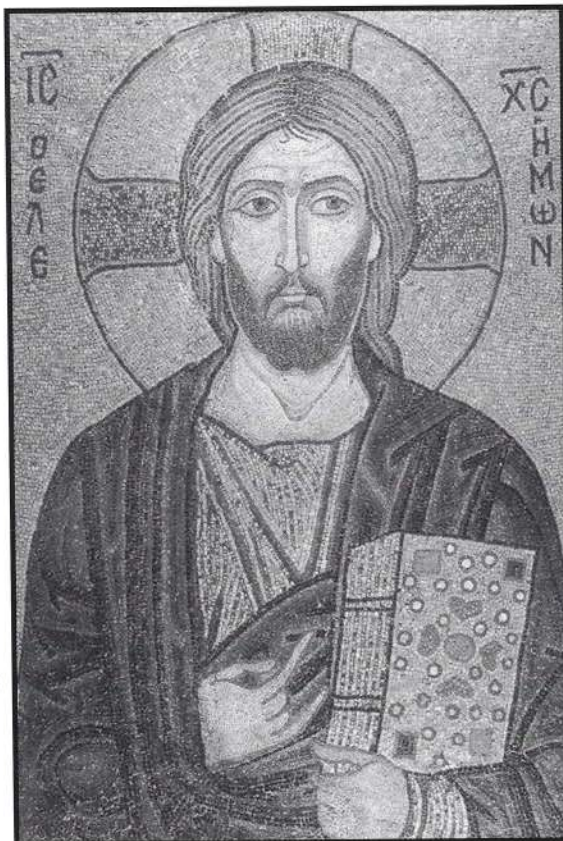
Вјера је искра из које се
кроз непоколебиву наду рас-
пламти љубав, љубав ка Богу
ка човјеку и своје спасењу.
Тај пламен љубави човјек
вјере носи у себи ради
Спаситеља који се рађа у
пећини, ради човјека као
Боголикога бића, ради спасе-
ња свијета, да све прерасте у
вјечну љубав Бог-човјек.

Благочестиви Хришћани, на
овај велики дан, дан рождест-
ва Христовог, од сада, и кроз
живот свој, гледај тјелесним
оком и оком душе своје,
следеће: Када гледаш свјет-
лост свијеће, гледај исконску
свјетлост-свјетлост у којој Бог
обитава у свјетлост у којој
обитавао Адам до пада у
гријех. Не гријеш више, и кај
се ради пређашњих гријехова.
Када гледаш сламу ових дана
рождества; сјети се Христа и
Његове смирености, пећине и
јаслица у којој се рађа, сјети
се смиренних пастира који се
први поклонили

Богомладенцу, који су имали част да први чују небески анђеоски пој, хор небески који објављује рађање Христа Спаса. Кроз свој живот буди смјеран, смјерношћу побједи гордост која је извор гријеха. Бадњак нека те подсећа: на рајско дрво живота-створен си за вјечност, за вјечно живљење са творцем, а не за пропаст у тами. Нека те подсећа бадњак на дрво познавања добра и зла-избегавај гријех, свако зло нека ти буде страно, а напрегни све своје духовне и тјелесне снаге ка чињењу добра, добра дјела су показатељ тебе, вјере твоје, и једино ћеш кроз то бити оправдан. Уједно сјећај се и Крста на коме је распет наш Спаситељ, ради чега је распет, а распет је „ради нас и нашега спасења“. Човјек који се позна у својој грешности и недостојности, који упозна себе као искушаног Адама палог у гријех, такав човјек почиње да тугује за блаженством прародитеља својих. Он кроз свој живот проналази начин како у себи да обнови изгубљени лик Бога.

Син Јединородни, роди се Спаситељ свијета. Свјетлост свијета која води у незалазни дан заједнице Бога и човјека, свакога који ме призна пред свијетом и који живи онако како вас научих. Ту свјетлост су пратили многи звјездочатци са свих страна свијета, мудри људи који су пратили пророштва и чекали њихова испуњења. Посебан печат даје поклоњење мудраца са источних страна, дакле са многобожачких подручја. Они долазе да се поклоне Богомладенцу-новоме Цару.

А богоизабрани народ са својим старјешинама, књижевницима и првосвештеницима, који је очекивао испуњење пророштва о Месији, у том времену и касније, пренебрегао је сва пророштва. Занемарио је Христову спаситељску мисију, ради својих властитих потреба, ради власти, ради материјалног блага, ради тјелесних наслада занемарујући своје спасење.

Бог је тако заволио свијет да се ради спасења свијета жртвује, да свако ко жели има могућност спасења, свако ко крене кроз покајање путем богопознања, бива спасен и враћен у првобитно Адамово стање, у рај. Та божанска љубав се показује кроз снисхођење према човјеку, кроз рођење у јаслама уз присуство пастира (скромног свијета), оглашен анђеоском пјесмом: „Слава Богу на висини, а на земљи мир, међу људима добра воља.“ Види брате и сестро! Види ради

чега долази и шта доноси Спаситељ. Он долази да спасе свијет. Он доноси мир души твојој, мир који мири са Богом, са ближњима твојим и са цијелим родом људским. Та анђеоска пјесма мира нека нас прати у ове празничне дане и кроз живот наш. Он, Миротворац, долази да помири Бога и човјека, жели тај мир читавом роду људском, сваком боголиком бићу на земљи. Христово рођење

анђели пјесмом најављују и поручују људском роду шта је дужност и смисао човјековог живота. Анђели поју „Слава Богу на висини“. Овом пјесмом нас анђели упућују на нашу исконску дужност, а то је: да је човјек створен са циљем да са својим творцем обитава у заједништву, да вјечно са бестјелесним небеским силама узноси славу своме Творцу - Богу превјечном. Тај хорски пој неба и земље бјеше прекинут Адамовим гријехом, све до витлејемске ноћи све док се Спаситељ не роди у витлејемској пећини. Спаја се небо и земља, небо поје, пастири се клањају, мудраци долазе са поклонима. Бог се роди да

сапере грјеховну прљавштину свијета, да успостави нарушену хармонију неба и земље, да помири Бога и човјека, да врати отпалог из раја како би могао вјечно да поје са анђелима и одаје славу Богу.

Анђели поју: „На земљи мир“!

Мир је најпотребнији овом свијету. Непрекидни ратови у овом свијету нас увјеравају даје мир пријеко потребан. Немири свјетских размјера су доказ да се човјек налази у

фази богоотпадништва. Такође немири у породицама нас опомињу на исто стање, као и односи уопште међу људима. Он. Миротворац, се рађа у пећини, долази да успостави мир Бога и човјека, мир човјека са човјеком, мир свијету. Мир Богомладенца унесимо у душе и живот свој, унесимо га у породице своје, међу ближње своје и све људе ради којих снисходи Спаситељ. Тако, живећи у миру, мир градећи постаћемо миротворци, а Спаситељ каже: „Благо онима који мир граде, јер ће се синови Божи назвати ". Ми и јесмо дјеца Свевишњега, само онда када творимо вољу Његову. На крају објављивања рођења Богомладенца, анђели поју: „Међу људима добра воља ".

Вјерујем, Боголиком бићу, човјеку са јаком вјером није никада недостајало добре воље, он увијек има добру вољу да живи онако како то од њега очекује Спаситељ свијета. Вјера је искра из које се кроз непоколебиву наду распламти љубав, љубав ка Богу ка човјеку и своме спасењу. Тај пламен љубави човјек вјере носи у себи ради Спаситеља који се рађа у пећини, ради човјека као Боголикога бића, ради спасења свијета, да све прерасте у вјечну љубав Бог-човјек.

Благочестиви Хришћани, На овај велики дан, дан рождества Христовог, од сада, и кроз живот свој, гледај тјелесним оком и оком душе своје, следеће: Када гледаш свјетлост свијеће, гледај исконску свјетлост-свјетлост у којој Бог обитава у свјетлост у којој обитавао Адам до пада у гријех. Не гријеси више, и кај се ради пређашњих гријехова. Када гледаш сламу ових дана

рождества; сјети се Христа и Његове смирености, пећине и јаслица у којој се рађа, сјети се смиреных пастира који се први поклонили Богомладенцу, који су имали част да први чују небески анђеоски пој, хор небески који објављује рађање Христа Спаса. Кроз свој живот буди смјеран, смјерношћу побједи гордост која је извор гријеха. Бадњак нека те подсјећа: на рајско дрво живота-створен си за вјечност, за вјечно живљење са творцем, а не за пропаст у тами. Нека те подсјећа бадњак на дрво познавања добра и зла-избјегавај гријех, свако зло нека ти буде страно, а напрегни све своје духовне и тјелесне снаге ка чињењу добра, добра дјела су показатељ тебе, вјере твоје, и једино ћеш кроз то бити оправдан. Уједно сјећај се и Крста на коме је распет наш Спаситељ, ради чега је распет, а распет је „ради нас и нашега спасења". Човјек који се позна у својој грешности и недостојности, који упозна себе као искушаног Адама палог у гријех, такав човјек почиње да тугује за блаженством прародитеља својих. Он кроз свој живот проналази начин како у себи да обнови изгубљени лик Бога.

Божјић кроз вијекове

У првим вијековима дан Христовог рођења славио се заједно са празником Богојављења и у старини се звао првим Богојављењем. У списима Светих Отаца прва три вијека не налазимо податак да се Божић слави одвојено од Богојављења. Ово не значи да Божић није тако велики празник, то никако, већ је у питању да је наглашавано духовно

рођење(крштење) у односу на тјелесно рођење. У првим вијековима смрт мученика звала се рођењем.

Од дана Христовог рођења започиње хришћанска ера. Године се почињу бројати од дана Христовог рођења, а у спомен тога догађаја слави се празник Рођења Христовог или Божић. У првим вијековима дан Христовог рођења славио се заједно са празником Богојављења и у старини се звао првим Богојављењем. У списима Светих Отаца, прва три вијека, не налазимо податак да се Божић славио одвојено од Богојављења, а тек од четвртог вијека, Божић почиње да се слави одвојено од Богојављења. Ово не значи да Божић није, тако велики празник, то никако, већ је у питању да је наглашавано духовно рођење (крштење) у односу на тјелесно рођење. У првим вијековима смрт мученика називала се рођењем. Нагласак је био на духовном аспекту празника што и то није погрешно. Значи првобитно се рођење и крштење Исуса Христа славило заједно у један дан, 06. јануара, који је био празник са више успомена, Рођење Христово није слављено у почетку 25. децембра. Са временом када Хришћани добијају све више слободе и престају гоњења, а знамо да је у првим вијековима било довољно изјаснити се као Хришћанин и да се у тешким мукама заврши овоземаљски живот, из колективног празника излучује се успомена Рођења Христовог и преноси на 25. децембар (по старом календару).

ПРАВОСЛАВНИ КАЛЕНДАР ЗА ЈАНУАР

Свети Игњатије Бојносац (2/20)

Стално је у срцу и на уснама носио име Бога живога, а као малог, Исус Христос га је држао на рукама. Био је ученик Светог Јована Богослова а касније епископ у Антиохији. Увео је у цркви антифоно појање. По наредби цара Нерона, 106. год. бачен је у Риму пред дивље звијери које су га растргле.

Тушиндан (5/23)

На други дан пред Божић који се назива Тушиндан, коље се Божићњар или Печеница којом ће се породица омрсити послје шестонедјељног поста. Божићњар или Печеница се коље на Тушиндан, пече на Бадњи дан а једе на Божић као прва мрсна храна. Божићњар се некад ударао (туцао) крупicom соли у главу, па се стога овај празник зове Тушиндан.

Бадњи дан (6/24)

Дан уочи Божића зове се Бадњи дан. На тај дан сијечемо бадњак и уносимо га у домове своје са највећом пажњом, јер бадњак сомболички представља Господа Исуса Христа, који је силом свога Божанства раскинуо ланце ропства гијеху, препородио човјека и у њему разбуктао пламен љубави према добру и Богу - као што и млад церић или храстић силином својом разбуктава ватру на огњишту а јарким пламеном својим освјетљава све кутове домова наших. Бадњак ложи положајник, а то је прва особа која на Божић ујутро уђе у наш дом. Десном ногом прелази преко нашег прага, посипају га житом а потом ложи бадњак а за то добија пригодан дар.

Рођење Христово-Божић (7/25)

Један од највећих хришћанских празника јесте Божић. Тога дана празнујемо рођење Јединороднога Сина Божијег - Господа Исуса Христа од Духа Светога и Свете Дјеве Марије у "Витлејему Јудејскоме за вријеме Ирода цара" (Мт. 2,1). Христово рођење је најзначајнији догађај у историји рода људског и центар све хришћанске историје.

Сабор Пресвете Богородице (8/26)

Овај дан је посвећен Пресветој Богородици која је родила Спаситеља свијета. Сви православни хришћани у саборном јединству, овога дана величају, прослављају и моле се Богомајци као заједничкој мајци свих људи који су браћа међу собом.

Свети Првомученик и Архијакон Сисефан (9/27)

Први је од седморице ђаконa које су апостоли поставили при цркви у Јерусалиму. Својом вјером чинио је многа чуда међу људим због чега су га Јевреји оптужили а потом и каменовали. Он је први

који је мученички пострадао за вјеру у Христа и зато га зовемо Првомученик.

Обрезање Христово; Св. Василије Велики (14/1)

У осми дан по рођењу, Христос би обрзан по Мојсијеву закону. Том приликом надјенуше му име Исус. Свети Василије Велики, архиепископ кесаријски, један је од највећих умова хришћанске цркве. Писац је Свете Литургије. Упокојио се 379. године.

Крстовдан (18/5)

Први посни дан послје Божића, посвећен часном и животворном крсту.

Богојављење (19/6)

На Богојављење Господ Исус Христос је крштен у ријечи Јордан од стране Св. Јована Крститеља. У тренутку крштења на Христа је сишао Дух Свети у облику бијелог голуба а са неба су се чуле ријечи Бога Оца: "Ово је Син мој љубљени, Који је по мојој вољи".

Сабор Светио Јована Крститеља (20/7)

Међу Јеванђелским личностима, личност Св. Јована заузима посебно мјесто. Како по свом чудесном доласку на свијет, тако и по улози у крштавању људи и крштењу Исуса Христа. Био је такве моралне чистоте да се могао назвати анђелом у тијелу. Од његовог тијела сачувана је само рука којом је крстио Христа.

Св. Сава први Архиепископ српски (27/14)

У читавој плејади српских великана Сава је на првом мјесту. Био је у исто вријеме и монах, и просветитељ, и државник, и миротворац и дипломата. Односно он је представљао вођу небеске Србије која је у доба династије Немањића обитавала на земљи. Као духовни вођа српског народа Сава је своје дужности обављао беспријекорно. Обишао је сваки кутак српске државе проповиједајући и учећи све и свакога. Гдје год је то било могуће он је подизао цркве и богомоље. Јеванђеље Христово је ширио и ријечју и дјелима. Уствари он је био живо Јеванђеље и жива црква Христова.

Часне вериге Ајосћола Пејтра (29/16)

Вериге су окови у које је био бачен Ап. Петар по наредби цара Ирода. Те вериге су хришћани сачували због успомене на Ап. Петра као и због њихове исцјелитељске моћи. Многи болесници су се излијечили, додирнувши их.

Свети Аћанасије Велики (31/18)

Био је архиепископ александријски и живио је у првој половини четвртог вијека. Написао је Символ вјере и учествовао на Првом Васељенском Сабору на коме је Символ вјере и усвојен.

АЗБУКА ПОБЕДЕ

А Ако победиш све ћи ти се дати, по Божјем обећању. Ко победи, добиће све. Ева би преварена и побеђена од оца сваке лажи, због чега лаж цароваше над потомством њеним све до Христа. А кроз Христа понуди се победа свима синовима човечјим који више воле победу од пораза.

Б Бог је извор и јемство победе твоје над сваким злом. Богом смо јаки. Сваком је позната она духовна реч коју је изрекао неки Црногорац у одговор на подсмешљиво питање једног Аустријанца: Нас и Руса - сто милиона! Слично томе можеш и ти победоносно довикнути свакоме злу које наваљује на те: Бог и ја јачи смо од тебе!

В Враћај се Богу кад год ослабиш у борби са злом. Он је твоја неисцрпна резерва. Непријатељу ће оскудевати оружје на крају. А теби неће, јер је Творац пребогат у оружју, сили и војсци. Ја сам Господ над војскама. Његове су војске не од меса и крви, него пламени духови серафима и херувима. Где је Бог ту је већина. Ако будеш сам с Богом, бићеш у већини не само над људским војскама него и над васионом.

Г Геден беше прост тежак и вршијаше пшеницу на гумну своје кад му анђео јави да га је Господ изабрао да поведе народ против злих Мадиянаца. Па у страху рече Геден: О Господе, чиме ћу ја избавити народ? Гле, ја сам најмањи у народу и у дому оца мојега! А Господ му одговори: Ја ћу бити с тобом, ти ћеш побити Мадиянце! Тако се и збило, по речи Господњој. Мадиянци су били носиоци зла и слуге сатанске. Тако ћеш и ти побити слуге сатанске. Ако се срце твоје кад уплаши од множине безбожних слугу сатанских, послушни и чућеш глас Господњи: Ја ћу бити с тобом.

Д Диши Богом, и Бог ће владати целим твојим бићем. Као што плућима удишеш и издишеш ваздух, тако мислима и срцем издиши себе из себе, а удиши живога Бога. Тако ће се Он уселити у тебе. Победоносни, Непобедиви, и употребиће те за оруђе своје победе над злом у теби и изван тебе. Будите у мени и ја ћу бити у вама. Како то? Слично као што смо ми у ваздуху и ваздух у нама. Бог је дух, а дух може ући у човека кад човек отвори себе према Богу.

Ђ Ђем коњу, разум човеку. Ако очистиш разум свој од предрасуда светских и злих навика и страсти видећеш јасно како Божја

рука управља свим стварима и догађајима, и ти ћеш радосно стати уз Бога свога. И гледаћеш чудеса очима својим, како семе Божје победе расте и по свима пољима пораза, болести и немоћи. Јер је лудост Божија мудрија од људи и слабост Божија јача од људи (Кор. 1.25)

Е Ево ја сам с вама у све дане до свршетка вијека, рече Господ апостолима; рече и нама. Јер каже: до свршетка вијека, што значи да рече и нама и онима после нас и свима до краја времена, који у Њега верују. А у Бога верују они који Га знају као убијеног и васкрслог, то јест као Победиоца злобе, природе и смрти. Па кад се Он нуди да буде с тобом, зар ћеш ти бегати од великог Победиоца и најпоузданијег савезника и највернијег пријатеља? И куд би побегао од Њега до у вечну пропаст и смрт?

Ж Жури да победиш, јер је дан изласка твога из овог света близу. Жури да победиш све струје смрти у теби и око тебе. Сазревао си као шљива. Здраву шљиву прихватиће домаћин у руку, а кварну пустиће да падне свињама. Победа значи здравље. Који победи, даћу му да сједи са мношвом на пријестолу мојему, обећа Истинити, Свемогући. Здрав дух јесте Божји дух. Он је као здрав ваздух,

Зод кога гину сви микроби. Од здрава духа постаје здрава душа, од здраве душе здраво и тело. Задобити здрав дух, дух Божји, значи задобити највећу победу. Дух је оно што оживљава, тијело не помаже ништа. Многи свети људи и жене живели су насупрот свим правилима научне хигијене, па ипак им је тело било здраво и снажно до најдубље старости.

И Исусе Сине Божји, помилуј ме! Нека ти ова молитва не избија из срца. Изговарај име Победиоца смрти, и живот ће се одомаћити у теби. Ово је искуство свих светих подвижника. Именом Исусовим они су победили смрт и наследили живот вечни. Јер нема другог имена под сунцем које спасава.

Још мало, врло мало, па ће доћи онај који треба да дође и неће одоцнити (Јевр. 10.37). А кад дође Он поново као Страшни Судија разделиће венце победницима. Примићеш и ти венац, ако се будеш у свом кратком веку определио за Њега, а не против Њега. Ево ћу доћи брзо, држи што имаш, да нико не узме вијенца твојега. Тако ти поручује Он.

Ко побиједи, учинићу га стубом у цркви Бога својега, и више неће изићи напоље. То обећава онај који је победио и који позива све људе у Своју победу. Напољу се налази сваки човек који је предан свету; а који је окренут Богу и предан Богу, он није више напољу него унутра у цркви Божјој, умом и срцем. И после смрти такав ће се видети у небесној цркви као прекрасни стуб цркве. И неће више изаћи напоље као Адам, који је због греха изашао напоље из Раја и окренуо се Богу као свету и природи.

Ласкање и лакомство морају победити они који хоће да се назову синовима Божјим. А ту победу лако је задобити сваком ко више цени похвалу од вечнога Бога него од смртних људи и ко више воли непролазне сласти Раја од пролазних и штетних сласти земље. Каже апостол Павле Солуњанима: Нигда из ласкања не говоримо вам, нити из лакомства, Бог је сведок. Тако говори победилац.

Љубав је јача од свега, премда не изгледа увек тако. Љубав је јача од злобе и од света и од смрти. Љубав Божја слађа је од меда. Ко њу окуси, опија се њоме заувек и побеђује све. Љубављу према Богу апостоли су победили злобу јеврејску, и мач римски, и огањ, и зверове, и моћ природе, и смрт. Побеђуј и ти тим непобедивим оружјем.

Мисаона победа претходи свакој другој победи. Ако победиш све своје зле мисли, нећеш ни доћи до злих дела. Добро мисли, па ће ти и Бог добро дати, каже народна пословица.

То је сасвим по Јеванђељу: Из срца излазе зле помисли, и то погани човека, рекао је Спаситељ. Ако и никакво зло дело не чиниш телом својим, а имаш зле помисли, бићеш нечист и гадан пред Богом. О борби против злих помисли, које сатане сеју по разуму човечјем, говори сва аскетска наука православна. Очисти дакле душу своју од злих помисли, и бићеш велики победилац, и примићеш венац славе од Христа Победиоца.

Надањем веселите се, (Рим. 12.12) каже апостол. Ко се нада, тај се и бори. Ко има наду, тај побеђује. Нада је ободрење у страдању, жижак у мраку муке. Надај се добру и само добру, и добро неће изостати. Нада је лествица која везује душу твоју с небесима: низ лествицу доћи ће ти победа и спасење.

Њива доноси плод, ако се узоре, посеје, залије и очува. И душа твоја мора се узорати, посејати, залити и очувати, да би донела плод. Орањем се искорењује свако нежељено прорашће. И душа се мора потпуно испразнити од свега светског прорашћа, да би се Божје семе на њој примило. Њива са одгајеним усевом о жетви личи на победоносну војску. Тако и душа твоја, окићена многим плодовима добра, представљаће венац од многих победа.

Опомињите се жене Лотове, рече Господ. Изашавши из Содоме, она се окренула да се поврати у Содом, па се окаменила. И ти не окрећи се и не повраћај се ка слабостима својим које си једном победио. Опомињи се свих чудеса Божјих, које Бог учини у животу твоме од колевке до сада, па не сумњај у моћ и милост Бога твојега. Прилепи се уз Њега, и с мислима о победи корачај смело напред. Бог у теби побеђиваће место тебе. Њему приписуј све победе, а себи задржи радост.

Прости великодушно човеку који ти досађује на путу добра. Најбољи коњи узимају се за трку с препонама. Што веће препоне, то се већма разгорева дух ревности и жеља за победом код тркача. Кад је цар Давид бегao испред бунтовног сина свог, неки Симеј грдио је цара и називао га крвопијом и зликовцем. Па кад слуге Давидове хтеше убити Симеја, рече Давид: "Нека грди, јер му је Господ рекао: грди Давида! Па ко смије казати: зашто тако чиниш?" Праштањем и трпљењем Давид је победио и прославио се.

Радуйте се и веселите се, јер је велика плата ваша на небесима, рекао је Господ. Као кад би домаћин дошао у њиву посленицима својим па рекао: Обрадите све до краја са радошћу и весељем, јер вас дома чека велика плата. Спој радост са вером и надом, па слободно ходи ка крају. На крају је плата велика. Не тугуј као роб и на туђој њиви; него се радуј као син на очевој њиви. Павле и Сила певаху у тамници. Победи тугу и замени је радошћу. И примићеш венац славе.

Сребро ће се све побацати по улицама, и злато ће њихово бити као нечистота у дан гњева Господњег, говори Господ (Језекиљ 7.19). Шта ће помоћи сребро и злато кад душа изађе из тела и погледа по земљи? Сребро и камен биће једнаке вредности пред њом, а злато и блато подједнако досадно и одвратно. Зато побеђуј среброљубље и златољубље у себи док ти је дато време. Ко ме је Бог Бог, тај не потребује идоле у виду сребра и злата.

Таштину и ријеч лажну удаљи од мене, Господе! То је молитва премудрог цара (Приче Сол. 30.8). Таштина је све што не служи Богу, и лаж је све што се противи заповестима Божјим. Победи таштину службом Богу, и победи лаж проповедајући вазда истину. Обећао је Господ: Ко побједи и одржи дјела моја до краја, даћу му власт над незнабошцима. Незнабоштво је сушта таштина и лаж. Држи се Бога и Божје истине, па ће ти се дати власт над незнабошцима.

Ћелија душе твоје једини је стан у који нико не може ући без твоје воље. Међутим, многи људи чувају и штеде и оборе своје боље него ли тајну одају душе своје. Уђи у ћелију своју и затвори врата своја, каже Спаситељ. Не дај мислима својим да блуде по свету. Сабери их у срце своје. Ту је састанак с Богом твојим. Победи расејаност, и бићеш прави победилац. И примићеш венац славе.

Упразнитесја и прославите Господа, вели Псалмист. Испразни душу своју од устајалих мисли и устајалих жеља и устајалих осећања злобе, мржње и пакости, па принеси такву душу своју Господу. Он ће је испунити Духом Својим. То значи одрећи се себе. То значи предати се Богу. Пустити Бога нека чини шта Он хоће. Он ће поставити престо свој у души твојој. И војеваће за тебе на свима пољима борбе, задобиће све победе, и предаће их теби у својину. Богом смо јаки.

Финоћа мисли непозната је материјалисти. Финоћа осећања непозната је грубијану. Финоћа дејства Божјих у свету скривена је од безбожника. Најфиније силе на свету најјаче су силе. Зато контролиши мисли своје, и претвори их све у молитве. Тако ће сва душа твоја постати као божански огањ што светли и греје. Победи грубу чулност. Чула ти достављају само сиров материјал природе. Преради га у себи, у божанском огњу духа, на живот и на спасење. Јер ко не преради тај сиров материјал, претвара исти у трулеж и смрт.

Хвала Богу који нам даде побједу кроз Господа нашег Исуса Христа, говори велики Павле апостол (I Кор. 15.57). Христос је извојевао све победе, над злом, над светом, над смрћу. И мимо Њега нико не може задобити ниједну победу. Ми само можемо бити учесници Његове победе, или Његових победа. И он је рад томе. Он нас на то призива, и нуди. Како је то дивно и чудесно! Тиме

је наш животни задатак бескрајно олакшан, јер победити значи измолити у милостивог Христа ону победу која нам у даном часу треба.

Ц Царевима и свештеницима учини нас Богу и оцу својему, каже за Христа видовити Јован (Откров. 1.6). Да будемо слични Њему. Да будемо у вечности тамо где је Он. Изаћи из природног стања у божанско стање: излучити се из фамилије животињске, у којој смо умешани грехом праоца Адама, и уврстити се у фамилију Божју - то је била мисија сина Божјег на земљи. Ту мисију Он је извршио савршено. Кад то признамо и примимо, ми улазимо у Његове победе, у Његове тријумфе, у небеску царску и свештеничку фамилију.

Чистоту срца Бог од нас хоће. Фарисеју слијепи, очисти најпре изнутра чашу и здјелу да буду и споља чисте, говорио је Исус јеврејским старешинама који су се трудили само о спољашњем изгледу, а унутра су били пуни грабежа и неправде. Још је он похвалио чисте срцем говорећи: Блажени су чисти срцем јер ће Бога видети. А видети Бога у овом веку и гледати Га у вечност с анђелима и праведницима, то је срећа изнад сваке среће. То је најслађи плод победе.

Циновски велики изгледају непријатељи добра у овоме свету, но разбијају се лако као празни облаци ветром. Богом смо јаки. С Божјом помоћи разби Мојсеј цина Амалика, и Давид Голијата. Нек се не уплаши срце твоје од величине зла пред очима твојим. Величина Бога твога стоји изнад сваке величине. Победићеш сигурно, само веруј у Бога и љуби Бога.

Шуму не види од дрвећа! гласи једна народна изрека. То се може рећи за све оне који од многих ствари у природи не виде Бога, Спасиоца свога. И Адам се изгуби међу дрвећем у врту, када му се грехом помрачи душа за Бога. Нека се не помрачи душа твоја. Ти ниси више Адамов него Христов. Адам је загнурио себе и своје потомство у сенку од створене природе, а Христос је узнео на небо и уздигао своје следбенике изнад природе. Извео их је из природе као Мојсеј Израиља из Мисира. Иди дакле за Победиоцем Христом и бићеш учесник Његових победа. И примићеш венац и радоваћеш се. Ко побиједи, добиће све.

Жичка беседа Светога Саве о правој вери

у преводу владике Аїанасија (Јевїића)

(1) Браћо и пријатељи и оци и чеда богозваног, приклоните богољубива срца ваша да чујете божанске догмате. И чувши ове свете речи ставите их, браћо, у срца ваша и у савести душа [ваших] и пред очи ума [вашег], и разумите их.

(2) Премилосрдни и човекољубиви Бог, имајући неизмерну милост према роду људском, приклони небеса и сиђе на земљу, и Својим божанским домостројем и добровољним подношењем многоврсних страдања божанског тела [Свог], просвети род наш; и посла у сав свет Свете Апостоле, рекавши им: "Идите и научите све народе крстећи их у име Оца и Сина и Светога Духа". Али пошто они сами до нас не дођоше, то оци наши, чувши у истини речи њихове, повероваше им. И преблагі Бог, Који има бескрајну милост и не жели да погине ниједан од нас, по истој тој првој заповести и истим начином по науци и проповеди Светих Апостола уздиже мене на ово светитељство хотећи да преко мене "испуни недостатке" отаца наших; и Духом Својим Светим заповеди ми да вам објавим ову реч своју о вашем спасењу, коју вичући са љубављу је сачувајте, да бисмо и ми били заједничари реда светих.

као што рече Апостол, "темеље другога нико не може поставити осим онога којег постави" Дух Свети преко Светих Апостола и богоносних Отаца, а то је -- права вера која је на светих седам васељенских сабора

потврђена и проповедана. И зато на овом темељу свете вере треба нам зидати злато и сребро и драго камење, то јест добра дела. Јер нити користи исправност живота без праве и просвећене вере у Бога, нити нас право исповедање [вере] без добрих дела може извести пред Господа, него треба имати обоје, да "савршен буде човек Божји", а не да због недостатка Шједнога] храмље живот наш. Јер, као што рече Апостол: "Спасава вера, која кроз љубав дела".

(4) Верујемо, дакле, у Оца и Сина и Светога Духа, певајући Тројицу Божанску, Узрок и Саздатеља свега проузрокованог, видљивог и невидљивог. [Тројицу] Која је једне суштине, то јест природе, и у три Лица, то јест говоримо Ипостаси и Личности, чиме нећемо да подразумевамо обличјем или разликом три Бога или три природе или суштине, него исповедамо једнога Бога и једну просту и бестелесну природу и суштину, а разликом Лица различитост Ипостаси означавамо; клањајући се [на тај начин] Тројици у Јединици и Јединици у Тројици, Јединици Триипостасној и Тројици Једносуштој и једномоћној и сабеспочетној. Њу једину познајемо вечнопостојећу, беспочетну, нестворену, бесмртну, непропадљиву, нестрадалну, свезадтељну и [све] држећу и [све] промислитељну.

(5) И једнога од Тројице, не Оца ни Светога Духа, но од Бога Оца рођенога Сина и

Бога, Логоса, надвремено и од Њега Родитеља неразделиво рођенога, а не створенога, једносушног Родитељу и увекпостојећег са Њим; Који је [Логос] добротом [Својом] све привео из небића у биће, и Који је у последње дане ради нашега спасења сишао са небеса и уселио се у утробу Дјеве и сјединио Се с телом одушевљеним, и душу разумну и умну суштински примио од те исте Пречисте Дјеве Марије (Богородице). Он, од Бога Оца једносушни Њему Бог Логос, због премногог човекољубља [Свог] изволео је, вољом Оца и Духа [Светог], да спасе Своје створење; сишавши из Очевог наручја, одакле се није одвојио, (и ушавши у утробу Пречисте Дјеве) и узевши на себе не раније зачето тело одушевљено душом разумном и умом, произиђе [из Дјеве] Бог оваплоћен, родивши се неизрециво и са сачувавши неповређеним девство Оне која је родила; не претрпевши ни сливање нити промену, него остаде оно што беше а постаде оно што не беше; узевши на Себе обличје слуге, истински а не привиђењем уподоби се нама у свему осим греха.

(6) Њега знамо као савршенога Бога и савршенога Човека, не другога и другога, него једнога и истог пре оваплоћења и по оваплоћењу, једну сложену Ипостас; Њега једног истог у двома савршеним природама и својствима, и у двома природним вољама и дејствима, обома сједињеним по Ипостаси неизменљиво.

Исповедамо Њега једног истог вољом хотећег и делајућег божанска [дела] као Бог, и Њега једног истог вољом хотећег и делајућег човечанска [дела] као човек. Јер Он не беше подложен природним нуждама, него се по вољи [Својој] родио, по вољи гладнео, по вољи жеднео, по вољи био уморан, по вољи се бојао, по вољи умро, истински, а не привидно, претрпео сва природна и беспрекорна страдања човечанска. И Он, Безгрешни, би распет и смрт окуси, и трећи дан васкрсе телом не видећи трулежност, и људску суштину неповређену и неосмрћену васкрсе, и узевши је на небеса седе с десне стране Оца; и опет ће доћи да суди живима и мртвима; као што се узнесе телом Својим тако ће доћи и дати свакоме по делу његовом. Јер вели: "Васкрснуће мртви и устаће који су у гробовима, и они који чинили добро" са правом вером "отићи ће у живот вечни, а који су чинили зло -- у васкрсење суда."

(7) Уз то, ми се клањамо и поштујемо и целивамо свечесну икону човечанског оваплоћења Бога Логоса помазаног Божанством и оставшег непромењено, тако да онај који је помазан вером сматра да види самога Бога Који се јавио у телу и с људима поживео. Клањамо се и дрвету Часнога крста и светим часним сасудима и божанским црквама и светим местима. Клањамо се и част одајемо икони Пресвете Богородице и иконама свечесних Божјих угодника, уздижући очи душе (наше) ка првообразном лику и ум узносећи на оно што је несхватљиво.

(8) Ово је богољубиви (моји),

догмат православних Отачких предања. Следујући њима, и ми тако верујемо и тако исповедамо, а све јеретике и сваку јерес њихову проклињемо.

(9) Примамо свих седам Васељенских сабора: први, који је био у Nikeји, 318 Светих Отаца; други, у Константиновом граду, 150 Светих Отаца; трећи, ранији, у Ефесу, 200 Светих Отаца; четврти у Халкидону, 630 Светих Отаца; пети, опет у Константиновом граду, 164 Светих Отаца; шести, опет у Константиновом граду, 170 Светих Отаца. И још онај, мало касније бивши у Nikeјској митрополији, седми Сабор 350 Светих Отаца, против оних који се одричу часних икона и не изображавају их и не поклањају им се, безбожно клеветајући хришћане. А примамо и све Свете саборе који су се Божјом благодаћу у разна времена и места сабирали ради утврђивања православног јеванђеоског учења, које прима Саборна Црква. А оних којих се

одрекоше ови Свети Оци, одричемо се и ми; и које проклеше они, проклињемо и ми.

(10) Јер многу јерес у разна времена и раздобља ђаво измисли, и многи кукољ зловерја кроз слуге његове јересеначелнике посеја у васељени ради кварења и смућивања праве вере, које ми проклињемо, и с њима оне који измислише зле догмате, и гнушамо се сваке нечастиве јереси.

(11) Ми пак стремимо се већма ка свакој побожности којој нас уче богомудре слуге Божје: Пророци, Апостоли и Светитељи, као што и сам Господ Исус Христос Син Божији рече, када од Оца дође на земљу оваплотивши се и роди се по други пут, од пречисте присно дјеве, и догмате домостроја Очевог и Свог изврши дивно, и заиста неизрециво разапсе се на крсту, и трећи дан васкрсе, и по васкрсењу Своме остаде овде на земљи четрдесет дана; и када хтеде узићи на небо ка Оцу [Своме], заповеди

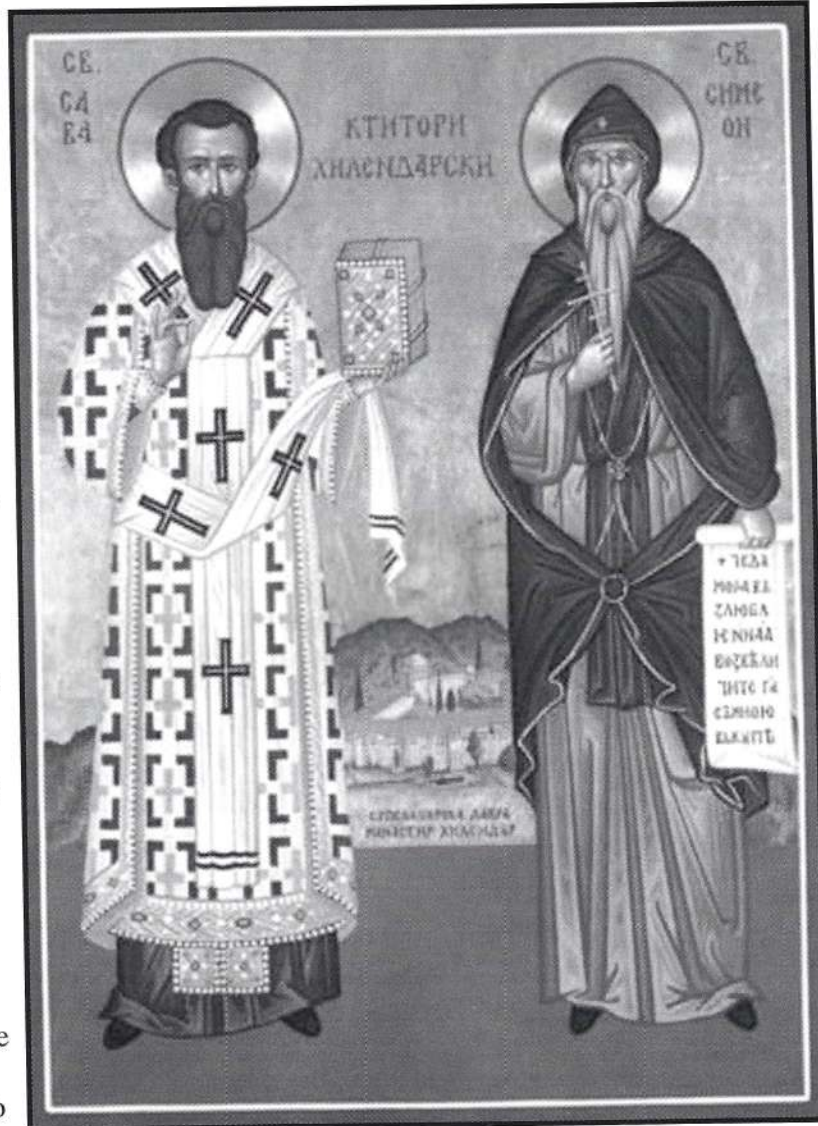
ученицима Својим Апостолима говорећи: "Идите и научите све крајеве репко и чврсто и поуздано у вери --, Који [Христос] и до сада многе уверава и утврђује и свима потврђује Своју веру божанску. Он, Преблаг и Човекољубац, и до нас достиже Својом богатом милошћу,

исправљајући наше недостатке, хотећи као Пастир истинити да нас, заблуделе овце, сакупи у небески тор (Свој). Досежући до тога тора мисаоним и душевним очима (нашим), ми Му се свагда молимо припадајући Му у сваки час, и исповедајући Му се, како Он сам дарује исказати то или помислити и неизречено сачувати. И ми, сатворивши вољу Његову, добићемо од Њега спасење у овом веку и у будућем, ако верно сачувамо заповести Његове које нам је сам Господ заповедио да држимо и

обећао нам за то небеску награду, рекавши: "Заиста вам кажем: Ко одржи реч Моју неће видјети смрти вавијек".

(13) Да, чеда моја љубљена, шта је поузданије и праведније од ове речи коју Христос сам посведочава и потврђује истином? Шта је боље од овога: не окусити смрти довека? Јер само то неокушање

смрти већ је далеко од греха, јер је окушањем греха укус смрти ушао у сав род људски до Христа. Ради тога окуси смрт Он, Који је безгрешан и бесмртан по [Свом] првом рођењу од Оца, но окуси је ради нас, и пострада, да и ми вером у Њега окусимо бесмртност, као што рече Пророк:

"Окусите и видите како је добар Господ". Веома је дакле добар [Господ] и праведна и веран и свима речима Својим, и сва су дела Његова у вери. Зато чеда моја богољубљена, ми који Га љубимо треба да чинимо дела вере у Христу Исусу Господу нашем, ми који смо примили од Њега бесмртну веру, толики дар -- да не умремо никада!

(14) Зато, ако ово сачувате, бићете блажени (од Бога у векове, и блажена биће срца ваша, и блажене биће душе ваше, и бићете блажени) ви који сте примили веру Божју и сачували је у чистоти. Гледајући на бесмртни дар Христов, творите свагда бесмртна дела у Христу: веру чисту

и молитву честу, имајући према Њему љубав и наду, и савест чисту пред Богом и људима, пост и бдење, на земљи лежање, истину у свему, чистоту телесну и душевно уздржање, чувајући разум светог крштења -- просвећења Божјег, којим се одрекосмо Сатане и свих дела његових. И свагда љубити покајање и исповедање грехова својих и плакање над њима; умиљење, смирење, праведност, поучење, исправљање живота свога, мржњу на грех; не опијање, не блудничење, него, напротив,

чист живот какав је Божјим очима угодно гледати.

(15) Јер Бог је један од почетка и у бесконачне векове. И ово је прва заповест речена онима који Га љубе: да сваки од вас "љубите Господа Бога свога свим срцем својим, свим умом својим, и свом душом својом, и свом снагом својом". И нека буду речи ове,

које вам ја данас заповедам, написане на срцима вашим и у душама вашим, да се бојите Господа Бога Сведржитеља, и у Њему јединоме да служите са страхом и трепетом, и Њему јединоме да служите са страхом и трепетом, и Њему јединоме узносите част и славу, и Њему јединоме приљубљујте се, и Именом Његовим не куните се, него нека је ваша реч по Апостолу: да да, и не не. И уопште, нека се никако не спомиње међу вама други Бог, осим Онога Који је створио небо и земљу; ничему "од онога што је на небу горе и што је на земљи доле и што је у води под земљом, да се не поклоните нити му послужите", осим Господу Богу вашем, у Кога се крстите и поверовасте, и одрекосте се тајнога срама, и постадосте заједничари добре вере Његове и саучесници бесмртности Његове. Њега јединога неодступно се држите, јер је "пред очима Његовим све откривено", као Што рече Апостол, и "јер је Бог наш огањ који спаљује"; и "узвраћа за грехе очева на деци до трећега и четвртога колена, онима који Га не љубе и не творе вољу Његову, а чини милост на хиљаде и десетине хиљада онима који Га љубе и држе заповести Његове". Јер је он "Бог над боговима и Господар над господарима, Бог Велики и Силини и Страшни". Да "држите заповести Његове, и да извршујете пре очима Његовим све речи које вам заповедих", "да буде добро вама и синовима вашим после вас, и живи будете довека, ако чините добро и угодно пред Господом Богом вашим", Кога (нека је) слава и беспочетност у бесконачне векове, амин.

Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки Герасим

Ојсѣанак уз молиѣву и рад

Ауѣор: Виолеѣиѣ Вучеѣиѣиѣ, "Православље" Број 952

Од 2004. године, када га је Свети архијерејски синод изабрао за Епископа горњокарловачког, Владика Герасим дели судбину српског народа овог дела Хрватске.

Судбина која је задесила Србе и њихово протеривање из домова, постављају питање повратка на вековна огњишта али и услове под којима они виде свој повратак. О духовном и физичком опстанку малобројних сународника који су у Хрватској остали и потребама оних који би желели да се врате разговарамо са Његовим Преосвештенством Епископом горњокарловачким Господином Герасимом.

- Карловац је град који је доста пострадао у протеклом

рату. Каква је данас ситуација, да ли се ради на санацији објеката и кућа?

- Вероватно да су у ратне дане грађани града Карловца свашта преживљавали као и у другим местима која су била захваћена ратом. Када сам дошао у Карловац затекао сам једино објекте Српске православне цркве, који још нису обновљени, храм Светог Николаја Мирликијског, Епископски двор и неколико српских кућа. Прошле године је отпочела обнова Саборног храма у Карловцу, а његов завршетак планиран је до краја априла 2007. године када би требало да буде обављена примопредаја храма између извођача и Српске православне цркве. У самом граду Карловцу минирани српске куће су обновљене, власници појединих обновљених објеката су се вратили у своје домове и у њима живе, а добар део њих је обновљене домове продао. У Карловачкој жупанији има још доста објеката у власништву прогнаних Срба који нису обновљени. Зашто нису обновљени, није нам познато. - Има ли повратника и како живе? Имају ли посао, да ли су интегрисани у друштво?

- Данас је све мање оних који се враћају на своја огњишта, нешто масовнији повратак је био првих година после рата

па негде до 2002. године. Морамо разумети да постоји више разлога због чега се људи не враћају. Десет и више је година откако су прогнани, и за тих десет година људи су се успели снаћи за некакав посао и начин како егзистирати. Наравно, напустити какав-такав посао и ићи у неизвесност или живети са три стотине куна, колико износи месечно соци-

јално примање, потез је на који се људи тешко одлучују. У граду је донекле и могуће наћи посао па макар и сезонски, али на селу се тешко долази до посла и зато се доста тешко и живи. Управо због тога млађе популације најмање и има међу повратницима. Многе фирме које су се налазиле у претежно српским местима у рату су порушене, опљачкане, а

сличан негативан тренд се и даље наставља. Распродаје се све у бесцење и код таквога господарења не може се ни очекивати проналажење радног места. Што се тиче интегрисања Српске заједнице у хрватско друштво, могу рећи да је то доста сложен и тежак посао. Моје је мишљење да је политика и посвађала народ, политика треба и да одради главнину посла. Свакако и друге институције треба да се укључе да би се стекло поверење међу људима. Католичка црква има велики утицај на своје вернике и зато може много помоћи да се Срби прихвате

као народ који у Хрватској вековима живи и доприноси напретку и развоју. Додао бих и ово: у свету се мора променити негативна слика о Србима која је у задњих петнаест година стварана па ће се онда и у српском окружењу иста та слика мењати. - Како је стање када је имовина Српске православне цркве у питању? Има ли преговора са Владом

минирано, спаљено или на неки други начин општењено. Како се немилосрдно односило према имовини Православне цркве довољан је показатељ то да су и Саборни храм и Епископски двор у Карловцу минирани, а у Другом светском рату су били поштеђени. Плашим се да се поједини храмови и парохијски домови никада неће обновити. Искрено гов-

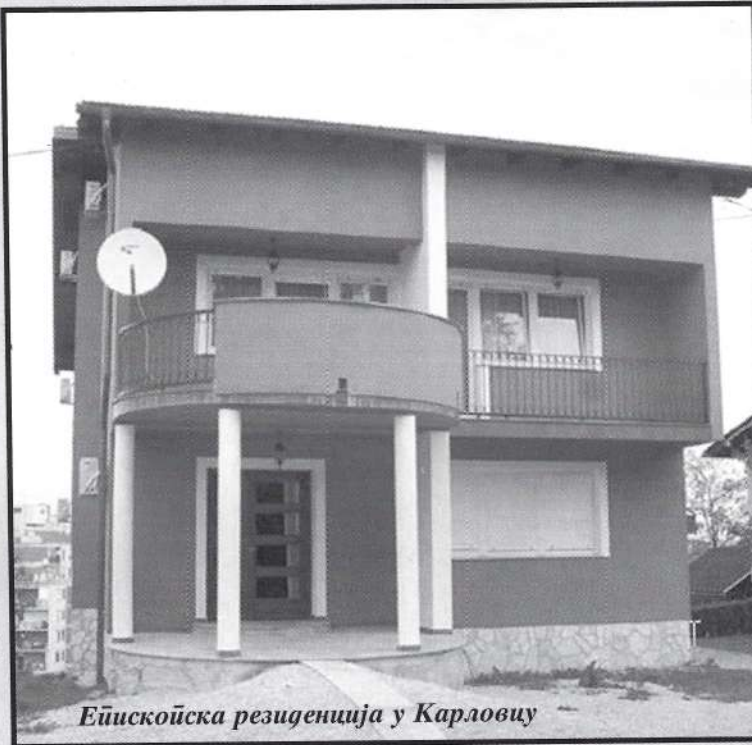
орећи, немају ни коме.

Православни Срби су протерани, а њихов повратак слаб или га уопште нема.

Од порушених храмова у последњем рату у Епархији горњокарловачкој једино се обнавља Саборни храм у Карловцу. За његову обнову издвојена су средства из Министарства туризма, промета, веза обнове и

развитка Владе републике Хрватске. Друга финансијска средства која се издвајају из Министарства културе довољна су само за мање грађевинске интервенције. Будући да знамо којом брзином пропадају општењени објекти, темпо обнове би се требао убрзати. У супротном, не верујем да ћемо успети много тога да спасемо. - Шта се на нивоу Епархије чини како би се помогло православном народу да остане и опстане у Карловцу?

- Оно што чинимо, можемо и морамо да чинимо за останак и опстанак православног нар-

Епископска резиденција у Карловцу

Хрватске о обнови и санацији објеката? Има ли донација хрватске Владе?

- Што се тиче имовине Српске православне цркве у границама моје Епархије стање је катастрофално. Непуне две трећине храмова и парохијских домована је порушено или општењено још у Другом светском рату, а обнови се до данас није приступило. Избијањем рата 1991. године, дошле су и нове невоље и страдања не само за православне Србе, него и за имовину Православне цркве, када је десетине храмова и других црквених објеката

ода не само у Карловцу него у читавој Епархији јесте духовне природе. Нисмо у могућности да им економски побољшамо живот иако бисмо то желели. Ту и тамо од празника до празника наша хуманитарна организација "Човекољубље" припрема пакете хране за следеће особе или породицама са малом децом поклања најнужније кућанске апарате. Наш народ, поред материјалних, има и духовне потребе где им ми морамо много више времена посветити. После педесетогодишњег комунистичког терора над душама људи потребно је много више напора да се празнина у њима попуни, и то не успева код свих. Јер, карактер, узраст и, да кажемо тако, величина духовне штете код људи диктира како и на који начин постићи циљ и духовно обновити и поставити их на здраве духовне темеље и дати им елементарно знање о вери. Зато је данас примарни задатак наших свештеника на веронауци и кроз друге семинаре што више радити са младима. - Ваша Епархија има сајт који се редовно ажурира, као и епархијски лист. Какви, по Вама, треба да буду епархијски медији, чему треба да служе и шта они значе за паству?

- Црквени медији морају бити у служби мисије и морају имати поучни карактер. Медији наше Епархије су поучно-информативног карактера, имају за циљ образовати читаоце о одређеним темама, а исто тако пружити им и одређене информације о делатности црквених институција. - Имате и богато опремљену

библиотеку. Шта библиотека Епархије треба да садржи, које су то књиге без којих се не може замислити?

- Епархијска библиотека која је била смештена у епископској резиденцији у Карловцу, минирањем зграде претрпела је огромну штету. Део књига је сачуван и налази се у Историјском музеју града Карловца, као и други црквени предмети и један део намештаја. Други део књига је у црквеном простору у граду, и када обновимо стари владичански двор објединићемо све те књиге и пренети у ту зграду где ће и бити смештени и Библиотека и Музеј Епархије горњокарловачке. Библиотека коју сте видели овдје код мене настала је онда када сам ја дошао за Владику у Горњокарловачку епархију. Књиге су већином теолошке садржине без којих ја не могу замислити своју библиотеку. - Срби и Хрвати упркос свим недаћама и страдањима морају да живе заједно. Која је

права мудрост за суживот и на који начин се може заједно живети?

- Права мудрост за суживот је Ора ет Лабора као и поштовање Десет Божијих заповести. Заиста не видим другу мудрост за суживот Срба и Хрвата и других народа ма како се они звали и ма где живели, до љубити Господа свим срцем својим... и љубити ближњег свога као самога себе. А исто тако молити се Богу и радити, и непријатељ рода људског (демон) неће народ Божији запошљавати непријатељством једних према другима. Када политичари престану да манипулишу осећајима људи и обични људи ће престати да се баве политиком, окренуће се раду и унапређењу друштвене заједнице. Али све то неће много вредети ако се удаљимо од Бога и стекнемо утисак да можемо живети без Његове помоћи.

Саборни храм Св. Николаја у изградњи

Беседа на Бадње вече

Већ је четири године од како се у овој нашој карловачкој цркви свечано прославља Бадње вече са обредним ложењем бадњака, све синхронизовано са дивним хорским црквеним песмама, нашим и другим. Ово свето вече и дан који чекамо, наш Божић и ове године вратиће нас у ону исконску, девичанску лепоту живота, када се човек буди за Истину, за радост, за непролазне вечне истине и лепоте живота.

Овог великог Празника тајна Богорођења понављаће се у сваком од нас. Наћи ћемо се у близини Божијој око овог нашег наложеног бадњака, као оно витлејемски пастири о оном првом Божићу пре скоро двадесет векова. Смењују се векови, мења се политичка и етничка карта света, мењају се погледи и схватања, али једно остаје. Остају ове вечне, изворне истине света и живота, уткане у мистерију постојања овог чудесног света и нас људи у њему. Остаје чудо стварања света и његово провлачење кроз бескрај од првог дана стварања до нас и иза нас до оног последњег дана света, када ће стати и време. Рођење Сина Божјег обећано је првим људима

Беседе епископа Симеона Злоковића

одмах после греха. И то чекање спасења проницало је све народе и све цивилизације света, до ове наше, оптерећене, кризне и морално нагрижене.

Осећа то човекова душа у чијој је тајни уписано спасење са богоискањем које је присутно данас више него икада раније у овом веку, чијих више деценија и старији пратимо. Дошао је човек до оне доње границе испод које се духовна и морална криза не може више олако подносити, а да се до краја не обесвети човек, његова историја, његов дом и његово људско призивање, са дубоким поремећајима у свету. Драга браћо и сестре, срећно Вам и

радосно Бадње вече! Ова наша лаицизирана цивилизација, уколико Спаситеља света није порицала и одбацивала, често га је стављала у ред великих људи, великих оснивача религија, државника и духовних великана који су стварали прекретнице у људској историји. Та се грешка светила човеку, свети му се и данас и светиће му се све док он не увиди истинитост Христовог Јеванђеља и Христове поруке међу порукама: "Без мене не можете чинити ништа" Иза нас, а и са нама је време када се веровало

да ће пуни стомаци решити све проблеме света и човека. Из нас је и са нама време када се веровало да је вера отуђење од стварности и од живота.

Са нама и иза нас је време када се веровало и верује да је вера нешто најпогубније за човека. И шта видимо данас? Видимо човека као никада отуђеног. Отуђио се од Бога, али и од човека, отуђио се човек од човека. Што даље од Бога то даље и од човека. Ово је проклетство наше цивилизације, лаичке и често до краја дехуманизоване. Тако је од вечних истина отуђени човек злоупотребио науку, сва знања и достигнућа. Стигао је у нама најближу Вациону, али

је и њу већ загадио смртоносним оружјима. Освојио је сва просторства копна и мора, али је окужио поља и воде претећи самом себи еколошком катастрофом. И када се објави потресним гласом да људима прети тровање, мало се за то хаје јер је интерес и тренутни рачун стављен изнад свести и морала. А то се дешава све у времену када је човек некако толерантнији према моралној кризи него ли према верском препороду; када је толерантнији према дроги него ли према религији, када се лакше подноси преступник него верник.

Овај велики Празник је сав у знаку оне радосне песме Богорођења, којим је небо објавило, а земља прихватила радосну вест о Рођењу Сина Божјег. Анђели запевахе, а пастири прихватише програмску песму Богорођења:

"Слава на висини Богу, и на земљи мир, међу људима добра воља" (Лк. 2,14). Рекао би да су ове речи окосница Јеванђеља и вере. Па шта је веће и светије од слављења Бога, јер слављећи Бога себе продуховљавамо и уздижемо. Шта је прече од мира на земљи, мира у породици, мира међу државама, мира међу расама и народима, јер где је немир ту је страх, ту је одсуство свих правих радости и вредности живота. Шта је толико потребно као уносити добру вољу међу људима, добру вољу без лукавства, без скривених рачуна, без унапред припреманих привилегија и злоупотреба.

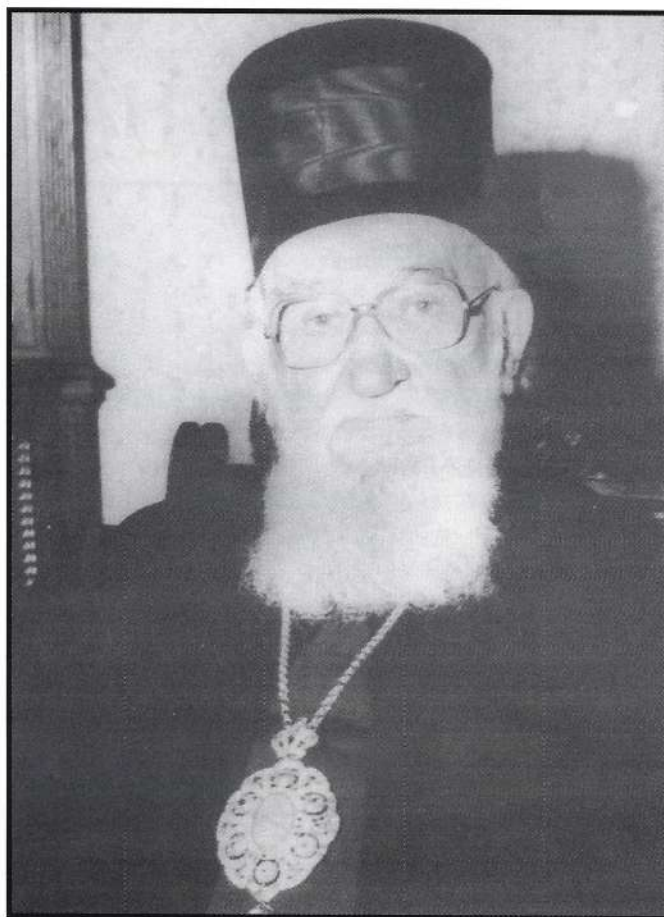
И када, браћо и сестре, на Бадње вече и о Божићу слушате ову дивну песму - поруку, удубите се у њу, размишљајте о њој да бисте

схватили Истину и Лепоту Божића и свих наших дивних и садржајних великих празника. Син Божји је једини на земљи рођени који има своју предисторију и чија историја почиње већ у колевци, у Христовим јаслама. Сви велики људи, оснивачи религија и покрета, великани науке и препорода, почињу не рођењем него зрелошћу.

Рођење Сина Божјег има своју далеку предисторију, једна је у вечности у надисторији, а друга у времену. У Вечности, Он је вечни Син Божји, Логос, Логика света и векова. Он се рађа вечно од Оца, као Реч од Ума, као топлота из светлости, као Живот од Живота.

У времену, Он је визија светих Пророка, чак до у детаље времена и простора и детаља Његовог живота, Крста и Васкрсења. У времену, Он је још "чекање народа", визија духоносаца древних цивилизација, али Он је без обзира на формални календар поделио време на оно пре Њега и оно са Њиме, од Његових јасала до краја света и века. "Ја сам са Вама у све веке векова", рекао је апостолима, а преко њих и нама.

Он је присутан наглашено и у овом нашем времену: да радује сву децу Божју, али да суди и пресуђује, кроз кризе и поремећаје; да опомиње, да

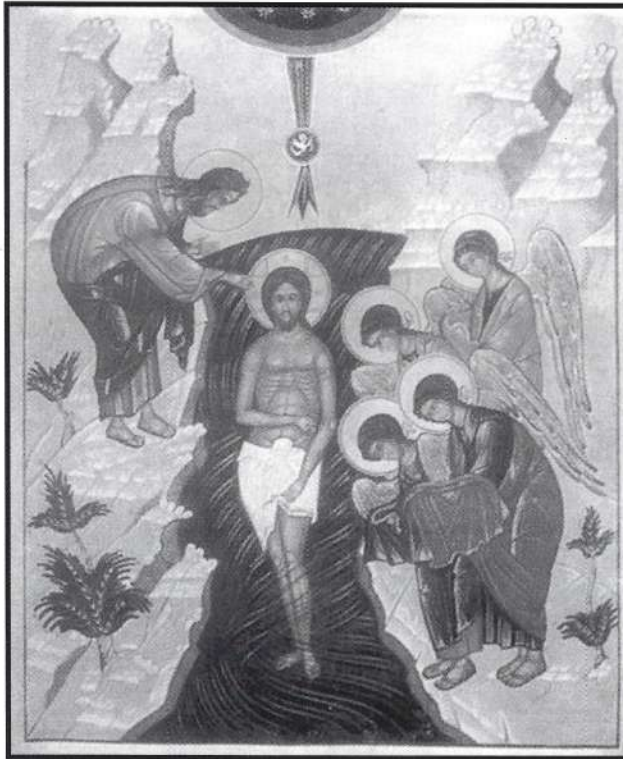
стално куца на врата срца и савести. То се нарочито види у савременим окретањима младих ка вечним истинама света и живота, где се налази и одакле се јавља Он вечни Син Божји и Спаситељ света. Радујем се, драга децо Божја, што се и поред ове велике хладноће окуписмо око овог нашег бадњака да поделимо радост Бадње вечери и навечерја Божића.

Нађимо се и сутра на свечаној светој Литургији, па на Богојављење, на нашег Светог Саву, да се боље сродимо са својом Црквом и са својом историјом. Срећно вам и радосно Бадње вече! Примите по један мали бадњак да га ставите крај својег огњишта или крај своје иконе, да вас подсећа на велики Празник. Завршимо ово наше духовно славље програмском песмом Богорођења: "Слава Богу на висини, на земљи мир, а међу људима добра воља".

БЕСЕДА НА БОГОЈАВЉЕЊЕ

*У име Оца и Сина и
Свeйго Духа!*

Славећи Богојављење, ми се сећамо и да се Бог показао људима као Тројица и да се Исус јавио свету као Христос. Где се јавио Христос? Где је започео Своје дело? Да ли је отишао у град велики и тамо се јавио у Својој Слави? Или се успео на гору високу, а маса од мноштва хиљада је стајала доле и посматрала Га као некакво чудо? Не! Христос је пошао у пустињу, на реку Јордан, где је Јован крштавао народ. Јован је проповедао покајање и позивао грешнике да се, у знак покајања, крсте у Јордану. И ево, као грешник долази и Христос и моли за крштење. Он, у кога не бејаше греха. Уплашио се Јован. "Ти треба мене да крстиш". "Остави сада" - одговара Исус - јер тако нам треба испунити сваку правду". Адам је гордошћу сагрешио, желео је да се узвиси, да постане попут Бога. А Христос је дошао да испуни правду Божију, да грех гордости Адамове поправи смиреност. Адам је желео да се узвиси пред Богом, а Бог се унизио пред човеком. Христос је сишао у воду и прихватио крштење од раба Својега. Дрхтећи, Јован је положио руку на Владара и Бога својега, а Христос је смирено погнуо Своју главу пред њим. Ова смиреност Христова отворила је небо. Тада су се небеса отворила и зачуо се глас Бога Оца: "Ово је Син Мој љубљени, који је по Мојој вољи. Ово је Син Мој, који Себе понизи да би

извршио Моју вољу, истински Син Мој, Који се унижава да би човека узвисио". А Дух Свети је сишао са неба на Исуса, потврђујући речи Оца. Тако је смиреност Исус отворио небо и показао људима тајну Тројичности Божанства. Али зашто је Он то обавио управо на води, а не на неком другом месту? Сетимо се како је Бог стварао свет. Када је Бог стварао небо и земљу, "земља беше без обличја и пуста, и Дух Божији дизаше се над водом". Потом растави Бог земљу и воду, али тако да вода ипак остане на сваком месту и нужна свему створеном. Човек не може да живи без воде, нити било каква животиња; постоји вода (влага) у ваздуху; узмимо било где грудвицу земље - и тамо постоји вода; постоји вода и у камену, све и ако нам се чини да је тамо нема, па ипак, она постоји и тамо и, када Бог пожели може је ослободити из њега, као што је и учинио за време Мојсија. "Господња је

земља и што је год на њој, васељена и све што живи у њој. Јер је Он на морима основа и посред река утврди је" (Пс.24,1-2). "Небеса бише одавно и да је земља из воде и од воде саздана Божијом речи", пише апостол Петар. "Од којих тадашњи свет, водом потопљен, пропаде" (II Пет. 3,5-6). Када је човек сагрешио навукао је гнев Божији не сано на себе него и на читаву природу. Човек је круна Божијег стварања; он је постављен за цара природе. А када цар постаде непријатељ Цару другоме, тада и читаво

царство његово постаде непријатељско царство. Казна је била намењена не само човеку него и свему створеном /твари/. "Јер знамо да сва твар заједно уздише и тугује до сада (Рим. 8,22). Али, "твар се покори таштини (не од своје воље него за вољу онога који је покори)" (Рим. 8,21-22). Зато опроштење кривцу ослобађа и створено од робовања пропадљивом. "Уништена ће бити ова природа пропадљива и преобразиће се у ново небо и нову земљу, где правда обитава". (II Пет. 3,12-13). Да би се омогућила ова промена, да би се природа припремила за непропадљивост која ће наступити после судњег дана, Христос је дошао на воде Јордана. Уронивши у Јордан, Христос је посветио не само воде Јордана него и читаву водену природу, као што и кличе Црква у својим песмама: "Христос се јави да Јордана освети воде" (Претпразнични тропар), "Данас се водена освећује

природа" (Тропар при Исходу на Јордан). А пошто се вода свуда налази, онда је осветивши воде Христос тиме осветио све створено, читава васељену. Христос је припремио природу да би и она осетила добре последице од жртве коју је Он дошао да принесе. Али не само то Он је води дао моћ да опере људске грехе. Крштење Јованово је било само знак покајања. Хришћанско крштење јесте ново рођење, опроштај свих грехова. Водом је казнио Бог грехове првог света и уништио га је водом у потоку. Водом сада спасава Бог људе кроз Тајну крштења. Тако је Христос на водама Јордана уништио главу змије, како се то поје у црквеним песмама, главу оне змије која је

преварила Адама и Еву, али је била побеђена смреношћу Исусовом, - открио је људима да је Бог Тројица - осветио воду, а са водом припремио и све створено за прихватање речи опроштаја и за непропадљивост.

И тада је, издржавши још једну борбу са ђаволом у пустињи, Христос кренуо да припрема људе за царство будуће и почео је своју проповед речима: "Покајте се, јер се приближило Царство небеско" (Мт. 4,17), или како стоји у другом Јеванђељу: "Испунило се време и приближило се царство Божије: покајте се и верујте у Јеванђеље" (Мк. 1,15).

До тада је Јован Крститељ проповедао покајање, припремао пут Господу. Када

Сам Господ виче људима: "Покајте се". Тај глас је намењен не само људима који су живели у Христово време већ се тим речима Христос обратио свим људима у свим временима и вековима. И ми смо слушали те речи из Јеванђеља. Док још нису утихнуле празничне песме Богојављења, оне нас подсећају да се приближава време покајања. Будимо пажљиви! То нису речи пророка или анђела него Самога Господа. Покајаћемо се и у посту, који долази, настојаћемо да победимо наше страсти и добијемо опроштај грехова, да бисмо у будућем веку ушли у непропадљиво Царство које је припремио Господ. Амин.

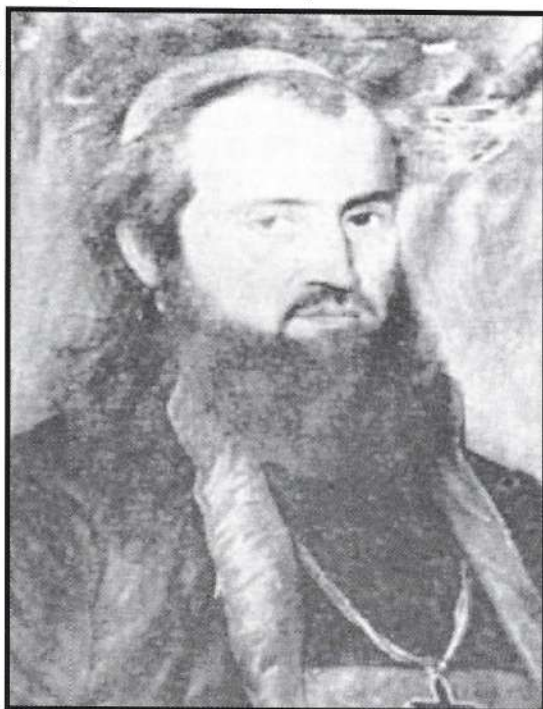
Бишопљ 1928. године

Фелтон: Архијереји Епархије горњокарловачке

Евгеније Јовановић (1839-1854)

Родио се 19. фебруара 1802. у Голубинцима у Срему. На крштењу добио је име Јефтимije. У своме родном мјесту завршио је основну школу, затим њемачку школу у Сланкамену. Гимназију и богословију завршио је у Сремским Карловцима. Послије завршетка богословије добива мјесто професора у Бечкерек. Напушта службу и студира философију и права. Послије завршетка правних наука добива мјесто практиканта код темишварског адвоката Мојсија Поповића. Каа приправник прелази у црквену службу. 1829. прима монаштво и постаје професор богословије. Као професор вршио је многе административне дужности у митрополији. Послије смрти Лукијана Мушицког добива у администрацију Епархију горњокарловачку. Послије двије године администрирања,

године 1839. изабран је и хиротонисан за епископа горњокарловачког. Устоличен је тек 11. фебруара 1840. Као епископ Евгеније Јовановић био је строг и педантан. Као правник добро је познавао организациона питања, па је настојао да прилике у Епархији поправи и дисциплину учврсти. Држао је до свог угледа, и до угледа својих свештеника. Помогао је да се одржи богословска школа коју је основао владика Мушицки, па је у њој и предавао. Бавио се и писањем. Најважнија су му дјела: Ортографија сербска, О судјех црковник, О преводу Новаго завјета Вука Караџића, Граматика црквенославенског језика и неколико беседа. Док се

Мушицки колебао по питању народног језика, владика Евгеније био је против Вукових реформи. Године 1848. преселио се из Плашког у Карловац. Умро је 14. септембра 1854. године и сахрањен у Карловцу у гроб Лукијана Мушицког.

Храмовна слава у Пероју

С' благословом Његовог Преосвештенства Епископа горњокарловачког Г. Герасима верници парохије перојске у Пероју данас су (25.12.) прославили своју храмовну славу - Преподобног Спиридона Чудотворца. У препуном парохијском храму Свету Архијерејску Литургију служио је Архијепископ цетињски и Митрополит црногорско-приморски Г.Г. Амфилохије, уз саслужење Епископа далматинског Г.Г. Фотија и Епископа горњокарловачког Г.Г. Герасима, са више свештеника и монаха Митрополије црногорско-приморске, Епархија далматинске и горњокарловачке. У поздравној беседи Његово Преосвештенство Епископ Герасим рекао је: Ваша Преосвештенства, часни оци, драги гости, драга браћо, сабрали смо се данас у овоме светом храму славећи име Божије, славећи Господа Творца, а да бисмо прославили храмовну славу Светог Оца Спиридона Чудотворца Тримитунског. Захваљујем се Његовом Високопреосвештенству Митрополиту Амфилохију, што је издвојио своје време и оставио своје обавезе да би данас молитвено био са нама и донео нам благослове Светог Василија Острошког Чудотворца, Светог Петра Цетињског, Светог Арсенија и других светих који почивају у манастирима и црквама Црне Горе. Захваљујем се и Његовом Преосвештенству Епископу далматинском Г. Фотију, нашем епархијском суседу који је увек са нама да увелича славље и да свој благослов и подели нашу радост са нама. У свом говору Високопреосвећени Митрополит црногорско-приморски Г. Амфилохије, захвалио се духовном Архипастиру Епархије горњокарловачке

Г. Герасиму што му је остварена жеља да се молитвено саберу у храму Светог Спиридона на Светој Литургији. У наставку своје беседе Високопреосвећени је говорио о Цркви, као чувару Православља кроз векове и похвалио је вернике ове парохије у своме очувању Вере Православне, јер су на овим просторима од давне 1657. године.

После заамвоне молитве уследило је благосиљање славског жита и резање колача. У наставку је приређен културно-уметнички програм Друштва перојских Црногораца "ПЕРОЈ 1657", извођењем фолклорних игара из Црне Горе, овим поводом приређена је изложба госпође Љубинке Лазарић под називом "СВЕТИТЕЉИ И МАСЛИНЕ". Овој свечаности присуствовали су и многобројни угледни гости: Министар вјера Републике Српске - господин Јово Турањанин, Конзул-жеран Генарлног конзулата у Риједи - госпођа Мира Јегдић, жупник фажанске цркве у Фажани - Милан Мужина, председник Скупштине Истарске жупаније - господин Антон Перушко, господа из града Водњана, представници српске националне мањине града Пуле, те многобројни вјерници и други гости.

Приликом одласка из Пероја на предлог Преосвећеног Владике Г. Герасима, гости су посетили Базилику у Водњанима, где је високе госте дочекао жупник Марјан Јеленић показивајући и говорећи о реликвијама које се чувају у овој Базилици. У њој се чувају мошти Патријарха цариградског Павла, св. мученика Севастијана, св. влмч. Варваре и др. које су путевима само Богу знаним доспеле у Истру.

"Свети Сава Горњокарловачки"

**часојис Епархије горњокарловачке излази благословом
Његовог Преосвешћенства Г. Г. Герасима,
Епископа горњокарловачког**

**Издавач: Православна Епархија горњокарловачка
в.г. главног и одговорног уредника: протојереј Душко Сјасојевић**

**Уреднички одбор: протојереј-ставрофор Мићо Костић, јереј Марко Ђурић, јереј Горан Петковић,
јереј Лука Верић, јереј Славиша Симаковић, г. Зоран Живковић**

**Адреса уредништва: ул. Славе Рашкај 14, 47000 Карловац
тел: +385 47 642 531**

Штампа: Типомат - Старо Чиче

Кроз Епархију горњокарловачку - сликом и рјечју

Преузето са интернетске стране Епархије горњокарловачке

Састанак свештенства и монаштва Епархије горњокарловачке

У манастиру Гомирје, 27. децембра о.г. под председништвом Његовог Преосвештенства Епископа горњокарловачког Г.Г. Герасима, одржан је састанак свештенства и монаштва Епархије горњокарловачке. Након молитве, у уводној речи Епископ Герасим је поздравио све присутне свештенике, а потом изнео кратак преглед најважнијих дешавања у протеклој години. После тога свештеници су подносили извештаје о стању на својим парохијама а који се тичу обнове храмова и парохијских домова, вршења богослужења и обреда, извођења наставе веронауке у школама, као и поврата избеглог и расељеног становништва на своја огњишта. Најчешћи проблеми са којима се сусрећу свештеници су: велики број оштећених храмова којима је потребна хитна обнова и санација, слаб поврат становништва и миграције село-град, мањи број ученика који се опредељују за похађање наставе православне веронауке, итд.

Епископ Герасим је истакао да су приоритетни планови за наредну 2007 год. наставак обнове храмова и парохијских домова али и повратак национализоване имовине који неоправдано успоравају надлежне власти. Сходно својим могућностима Епархија горњокарловачка ће и убудуће кроз рад хуманитарне организације Српске Православне Цркве "Човекољубље" а у складу са својим могућностима, помагати угроженом становништву. Поводом предстојећих Божићних празника Епископ је преко ове организације припремио пакете намијењене сљедећим и слабовидним особама, које ће им уручити надлежни свештеници.

На крају састанка Епископ је подручном свештенству Епархије горњокарловачке честитао предстојеће Божиће и новогодишње празнике.

Архиепископ Амфилохије и Епископ Фотије у посети Епархији горњокарловачкој

Дана 24.12., у поподневним часовима Његово Преосвештенство Епископ горњокарловачки Г.Г. Герасим у својој резиденцији у Карловцу угостио је угледне госте: Архиепископа цетињског и

Митрополита црногорско-приморског Г.Г. Амфилохија, Епископа далматинског Г.Г. Фотија, архимандрита манастира Крка - Германа и игумана цетињског манастира - Луку. Повод за ову посету је сутрашњи празник преподобног Спиридона чудотворца, који верници парохије перојске у Пероју обиљежавају као своју храмовну славу. Тим поводом Архиепископ Амфилохије ће, уз саслужење Епископа Фотија и Герасима те више свештеника и монаха служити Свету Архијерејску Литургију, којој ће присуствовати и високи угледни гости.

Епархија горњокарловачка

Његово Преосвешћенство Епископ Г.Г. Герасим

47000 Карловац, Славе Раикај 14

Тел: 047/ 642 531

Факс: 047/642 532

e-mail адресе

episkop@eparhija-gornjokarlovacka.hr

parhija@eparhija-gornjokarlovacka.hr

kabinet@eparhija-gornjokarlovacka.hr

euo@eparhija-gornjokarlovacka.hr

Архијеријски намјесник њлашчански
протојереј-ставрофор **Мићо Костић**

СПЦО и Управа парохије у Ријечи
протојереј-ставрофор **Мићо Костић**

Ивана Зајца 24/1; 51 000 Ријека

Тел: 051/335 399

Факс: 051/324 160;

Моб: 091/514 82 50

E-mail:

spco-na-rijeci@ri.t-com.hr

јереј **Марко Ђурић**
Ивана Зајца 24/III; 51 000 Ријека
Моб: 098/520 711

СПЦО и Ујрава њарохије у Грачацу
јереј **Душан Лујић**

К. Степинца 82; 23 440 Грачац

Тел: 023/7890 864

Факс: 023/7890 865

Моб: 098/18 01 888

СПЦО и Ујрава њарохије Плашком
јереј **Драган Анђонић**

Саборчанска 12; 47 304 Плашки

Тел/Факс: 047/573 459

Моб: 098/913 78 55

СПЦО и Ујрава њарохије у
Дрежници

протојереј **Милош Орел**
Центар бб; 47 313 Дрежница

Тел: 047/566 179

Факс: 047/566 351

Моб: 098/181 78 44

СПЦО и Ујрава њарохије у
Пејрињи

јереј **Миле Рисић**
В. Назора 13; 44 250 Петриња

Тел/Факс: 044/813 419

Моб: 091/585 05 46

СПЦО и Ујрава њарохије у
Ођулину

јереј **Милан Симић**
Б. Франкопана 16; 47 300 Огулин

Тел: 047/532 475

Моб: 098/ 13 00 531

СПЦО и Ујрава њарохије у Карловцу
протојереј **Душко Сјасојевић**

Ц. Медовића 11; 47 000 Карловац

Тел/Факс: 047/411 506

Моб: 098/18 20 770

E-mail:

spco-karlovac@eparhija-gornjokarlovacka.hr

јереј **Славиша Симаковић**
Т. Ујевића 5/IV; 47 000 Карловац

Тел: 047/417 018

Моб: 098/188 26 48

СПЦО и Ујрава њарохије у Српским
Моравицама

протојереј-ставрофор **Јеленко**
Стојановић

Докмановићи 10; 51 325 Моравице

Тел/Факс: 051/877 137

Моб: 098/801 051

СПЦО и Ујрава њарохије у Доњем
Лајцу

јереј **Зоран Михајловић**
А.Г. Матоша 19; 53 250 Доњи Лапац

Моб: 098/ 918 42 57

СПЦО и Ујрава њарохије на
Коларињу

јереј **Мирослав Бабић**
Коларић 67; 47 220 Војнић

Тел/Факс: 047/883 519

Моб: 091/590 62 02

СПЦО и Ујрава њарохије у Кореници
јереј **Далибор Танасић**

IX гардијске бригаде 26
53 230 Кореница

Тел: 053/756 367

Моб: 091/56 56 954

СПЦО и Управа парохије у Топуском
јереј **Лука Верић**

Прилаз Г. Драшковића 2/а
44 415 Топуско

Тел: 044/733 329

Моб: 095/902 75 36

Архијеријски намјесник карловачки
протојереј **Душко Сјасојевић**

СПЦО и Ујрава њарохије у Пули
јереј **Горан Пејковић**

Перој 19; 52 212 Фажана

Тел/Факс: 052/520 654

Моб: 098/979 30 38

СПЦО и Ујрава њарохије у
Косијајници

јереј **Зоран Мумовић**
Уфинац 1; 44 430 Костајница
Моб: 091/739 40 87

СПЦО и Ујрава њарохије у Глини
јереј **Слободан Дракулић**

Хрватска 20; 44400 Глина

Тел/Факс: 044/880 615

Моб: 098/977 17 32

СПЦО и Ујрава њарохије у Двору
протојереј **Радослав Анђелић**

М. Блажевића Чађе 46; 44440 Двор

Тел/Факс: 044/871 811

Моб: 098/563-613

СПЦО и Ујрава њарохије у Дубици
јереј **Славко Шарац**

Трг др. Фрање Туђмана 1

44 450 Дубица

Моб: 091/560 92 79

СПЦО и Ујрава њарохије у Ошочцу
јереј **Слаћан Никић**

др. Фрање Туђмана 5; 53 220 Оточац

Моб: 098/ 900 21 71

СПЦО и Ујрава њарохије на Вељуну
јереј **Предраг Панићелић**

Моб: 099/ 596 25 69

Манасијир Гомирје
игуман **Михаило (Вукчевић)**

Рибњак 23; 51 327 Гомирје

Тел/Факс: 051/87 81 88

Моб: 091/ 78 14 314

Часопис

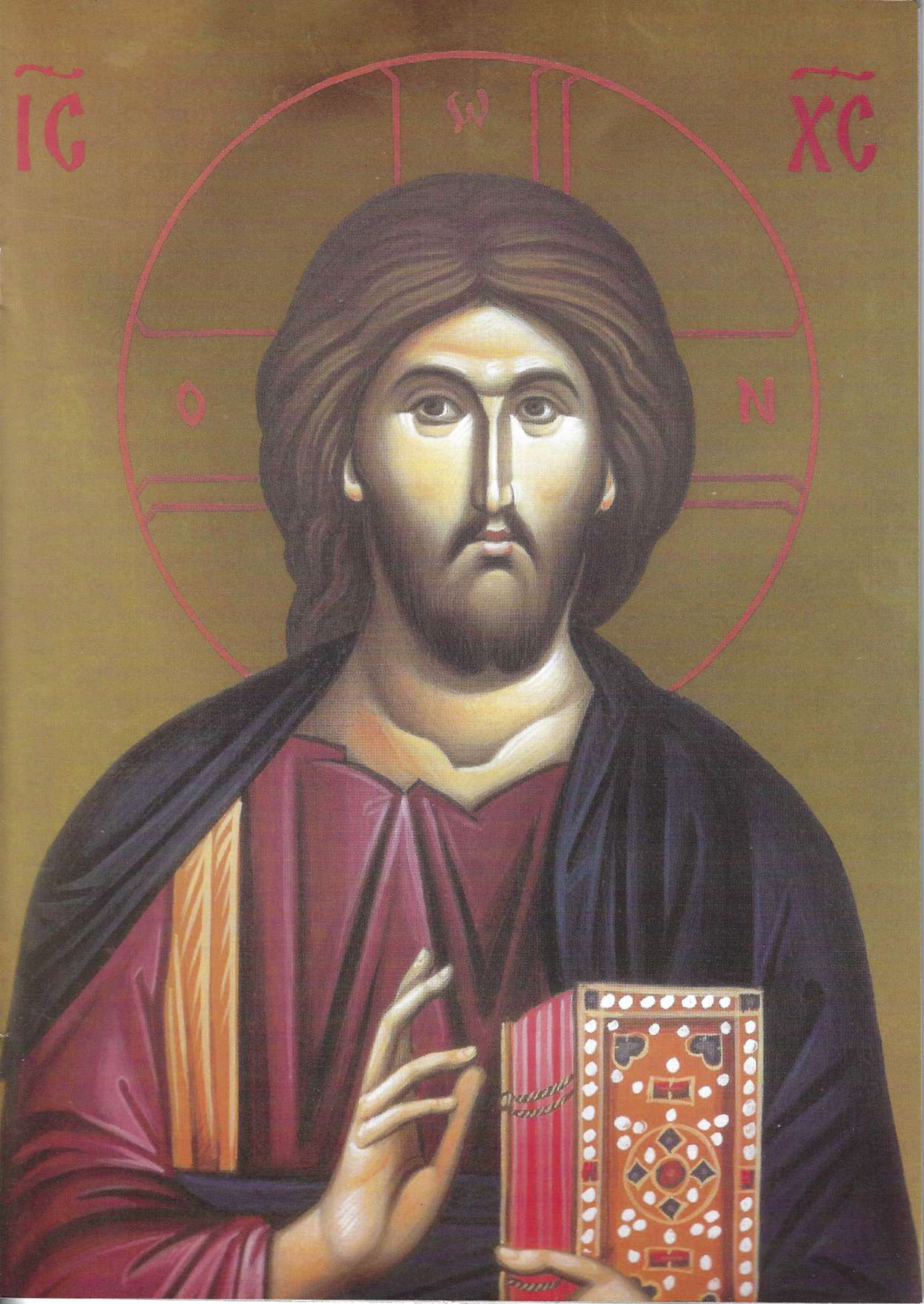
"Свети Сава Горњокарловачки"

E-mail:

glasnik@eparhija-gornjokarlovacka.hr

web stranica

www.eparhija-gornjokarlovacka.hr

Капела Св. апостола и јеванђелисте Марка – Светиња – на Велебиту (Грацац)
саграђена 1803.